

ISSN 2810 – 1995

ISSN – L 2810 - 1995

CATEDRA
SUPPLEMENT

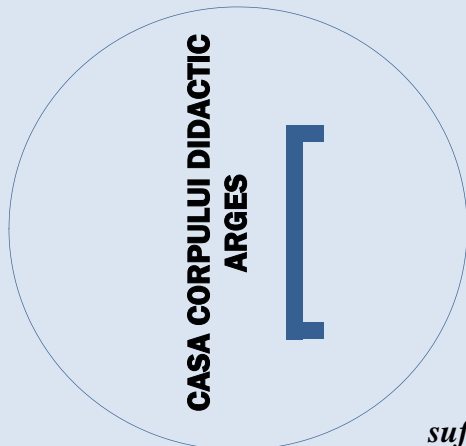
Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online

Formează-te și vei putea forma!

CUPRINS

COPILĂRIE FERICITĂ	3
METODE NOI PENTRU NOUA GENERATIE DE COPII	4
COPILARIA IN POVESTI	6
JOCURILE COPIILOR ÎN GRĂDINIȚĂ.....	8
JOCURI DE CREATIE LA COPII	9
EDUCAȚIA TIMPURIE – PIONUL CENTRAL ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI	10
COPILĂRIA – UN BASM FĂRĂ SFÂRȘIT	12
1 IUNIE ZIUA COPILULUI	13
COPILĂRIA IERI ȘI AZI.....	14
COPILĂRIA	16
DE PE TĂRÂMUL COPILĂRIEI PE TĂRÂMUL ADOLESCENȚEI.....	17
COPILĂRIA - TĂRÂM DE POVESTE	19
COPILĂRIA, UNIVERSUL MAGIC	20
COPILĂRIA-ÎNTRE REALITATE ȘI FICȚIUNE	22
COPILĂRIA – MINUNE NEMURITOARE!.....	24
JOCURILE COPILĂRIEI	25
JOCUL – ACTIVITATEA SPECIFICĂ PREȘCOLARULUI.....	27
TIMIDITATEA COPIILOR.....	29
COPILĂRIA- LUMEA MIRACOLULUI ȘI A MAGIEI.....	31
MAGIA COPILĂRIEI.....	33
COPILĂRIA PRIN OCHI DE ADULT	34
”COPILĂRIA ESTE CEA MAI DE PREȚ COMOARĂ DE PE PĂMÂNT!” - <i>Riana Bulancea</i>	35

COPILĂRIE FERICITĂ

*Prof. învă. preșcolar Tănăsoiu Florentina
Școala Gimnazială "Marin Preda", Pitești*

"Iubirea este necesară, deoarece pentru fiecare dintre noi nu este suficient faptul de a exista. Un copil poate să traiască fericit numai atunci când știe că este iubit. Numai atunci devine complet el însăși"
(Luigi Verdi)

Înainte de dezvoltarea tehnologiei, copiii interacționau între ei și inventau o multitudine de jocuri foarte distractive, astfel timpul liber devenea foarte interesant, plin de energie. Copilăria este perioada în care totul este posibil și dacă ai o imaginație bogată poți deveni orice vrei tu. Toti când am fost mici ne-am imaginat că suntem printese într-un castel, cavaleri, supereroi sau muschetari. Cu toții credeam că suntem asemenea personajelor noastre preferate din cărți sau din desene animate. Cu o pereche de pantofi de ai mamei ne credeam cele mai frumoase doamne iar cu un bat și o matura credeam că suntem cei mai viteji cavaleri calare pe cai fermecați.

Toate aceste jocuri ale copilăriei ne rămân toată viața în memorie și orice vârstă ai avea parca încă îți dorești să mai petreci acele timpuri.

Ar fi bine ca în continuare, copiii să resimtă bucuria jocurilor copilăriei fără tehnologie, să fie fericiți indiferent de câte jucării au și să știe să își creeze un obiect de joacă din orice. Părinții ar trebui să își învețe copiii să ai aibă o imaginație cât mai bogată și să creeze o mulțime de jocuri prin care să se bucure de această vârstă și de ce nu să se joace împreună deoarece niciodată nu este prea târziu pentru jocurile copilăriei. Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având cea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit. Copiii din ziua de astăzi nu mai știu ce înseamnă copilăria. Trăiesc într-o lume virtuală, petrecând ore în șir în fața calculatorului, jucând jocuri impregnate de violență, la televizor, ascultând o muzică zgomotoasă care nu mai reușește să atingă sufletul. Pe vremea mea, copilăria însemna un mod de a trăi sănătos, în spațiul nepoluat din mijlocul naturii, o lume care mă ducea cu gândul la basmele cu zâne, unde experimentam frumosul, unde binele era ridicat la rangul de virtute. Aveam timp să citesc cărțile de povești care m-au ajutat să discern binele de rău și să-mi adun în suflet cantitatea necesară de cunoaștere.

Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zbulciumul și cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, 'Amintiri din copilărie', dar și basmele și poveștile sale (între cele mai cunoscute numărându-se 'Capra cu trei iezi', 'Fata babei și fata moșneagului', 'Punguța cu doi bani') talmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei. Un alt scriitor preocupat și de tema copilăriei, Barbu Ștefănescu Delevrancea, prelucrează în povestirile sale, cum sunt cele din ciclul 'Odinioară', motive folclorice, pentru și despre copii ('Neghiniță', 'Palatul de cleștar', 'Departate, departate', 'Bunicul', 'Bunica', 'Sultănica',

‘Sorcova’). Și prima parte a secolului XX se poate mândri cu opere valoroase care oglindesc copilăria, uneori fericită, alteori dramatică.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din ‘Dumbrava minunată’, sau în povestiri ca ‘Măria sa Puiul Pădurii’ sau ‘Ani de ucenicie’. O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul ‘Din lumea celor care nu cuvântă’. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi ‘Cățelușul șchiop’, ‘Gândăcelul’, ‘Cloșca’, ‘Motanul pedepsit’ și altele. Otilia Cazimir, numită ‘poeta sufletelor simple’, ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii. ‘Balada unui greier mic’ sau ‘Câți ca voi!’, de George Topârceanu, îi încântă cu tâlcul lor pe copii, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în ‘Ulița copilăriei’ și ‘La Medeleni’, o adevărată frescă a copilăriei și adolescenței.

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

Bibliografie:

- Birch, A. Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București, 2000;
- Boțiu, V., Mihailuc, H., Copilul și lumea sa, Editura de Vest, Timișoara 6, 1993;
- Debesse, M., Psihologia copilului de la naștere la adolescență, Editura, 1970;
- Leroy, G., Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974.

METODE NOI PENTRU NOUA GENERATIE DE COPII

**Prof. Popescu Dalia
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești**

În școala contemporană, inovația în metodele de învățământ este determinată de natura lor activă, adică capacitatea de a angaja elevii într-o activitate concretă sau mentală, stimulându-le motivația, capacitățile cognitive și creatoare. Aceste metode inovatoare sunt cunoscute sub numele de metode interactive centrate pe elev, reprezentând modalități moderne de a promova învățarea și dezvoltarea personală încă de la vârstele fragede. Ele sunt

instrumente didactice care facilitează schimbul de idei, experiențe și cunoștințe.

Interactivitatea implică o învățare prin comunicare și colaborare, generând o diversitate de idei, opinii și argumente. Creează situații de învățare orientate spre disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, implicându-i direct și activ, stimulând influența reciprocă în cadrul microgrupurilor și interacțiunea socială în cadrul grupului. Pentru implementarea acestor instrumente didactice moderne, cadrele didactice trebuie să posede un set de calități și aptitudini: receptivitate la nouitate, adaptare a stilului didactic, mobilizare, dorință de auto-perfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, acceptarea noului și o mare flexibilitate în concepții.

Adesea, educația este percepută ca o activitate în care continuitatea este mai importantă decât schimbarea. Cu toate acestea, devenim conștienți că trăim într-un mediu caracterizat nu doar de rapiditate, ci și de imprevizibilitate, chiar ambiguitate. Într-un mediu tot mai instabil și complex, gradul de incertitudine crește. Datorită

progresului tehnologic și accesului sporit la cunoaștere și resurse, suntem acum capabili să ne propunem și să realizăm schimbări la care, acum ceva timp, nu am fi putut nici măcar să visăm.

Este important ca profesorii să modeleze tipul de personalitate necesar societății bazate pe cunoaștere, caracterizată prin dimensiuni noi: gândire critică, creativă, abilități de comunicare și cooperare, relaționare și abilități de lucru în echipă, atitudini pozitive, adaptabilitate, responsabilitate și implicare. Un sistem educațional modern, bine conceput, permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, însă și ghidarea lor, transformând rolul profesorului dintr-un simplu furnizor de informații într-un ghid și facilitator al învățării.

Într-o școală centrată pe copil, profesorul devine un partener al elevului în activitățile desfășurate. Îl însoțește și îl îndrumă pe copil pe parcursul călătoriei sale către cunoaștere. Utilizarea

metodelor interactive de predare-învățare contribuie la îmbunătățirea calității procesului educațional, fiind caracterizate de un caracter activ și participativ.

Avantajele metodelor interactive centrate pe elev sunt multiple:

- Stimularea motivației elevilor, permițându-le să influențeze procesul de învățare;
- Creșterea eficacității învățării și aplicării cunoștințelor prin utilizarea unei abordări active;
- Atribuirea unui sens învățării, prin înțelegerea profundă a materiei;
- Posibilitatea adaptării în funcție de potențialul fiecărui elev și de contextele specifice de învățare;
- Dezvoltarea abilităților necesare pentru învățarea pe tot parcursul vieții și pentru profesie.

Există o varietate de metode interactive:

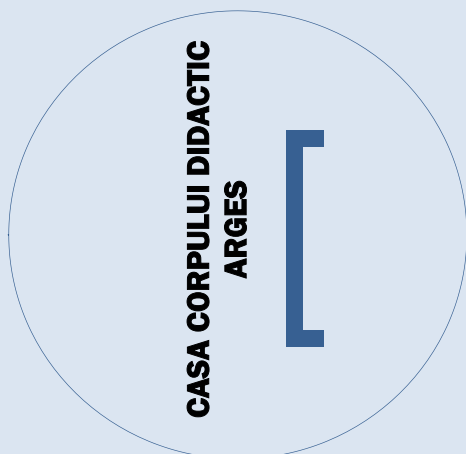
- Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare;
- Metode de rezolvare a problemelor prin stimularea creativității;
- Metode de cercetare în grup;
- Metode din era digitală, precum ActivInspire.

ActivInspire este un software care permite profesorilor să creeze lecții interactive și să intensifice colaborarea în clasă, folosind tablele multimedia. Acesta promovează abilități precum exprimarea creativă și autoevaluarea, esențiale pentru succesul elevilor, atât în prezent, cât și în viitor. Acest program ajută la combinarea evaluării în timp real cu experiența practică din procesul de învățare, consolidând eficiența și funcționalitatea lecțiilor.

În concluzie, inovarea didactică este un proces continuu, iar pentru obținerea celor mai bune rezultate, este esențial să folosim atât metodele tradiționale, cât și pe cele moderne în procesul de învățare. Profesorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze tehnologia informației și comunicațiilor, alături de cunoștințele teoretice și practice, pentru a crea un mediu de învățare eficient și captivant pentru elevi.

Bibliografie

1. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara – "Strategii didactice interactive", ed. a III-a, EDP, București, 2008
2. Pânișoară, Ion- Ovidiu – "Comunicarea eficientă", ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Cojocariu, Venera Mihaela – "Teoria și metodologia instruirii", EDP, București, 2004
4. Cerghit., I. – Metode de învățământ. Ediția a IV-a revizuită și adăugită. Ed. Polirom. București, 2006

COPILARIA IN POVESTI

*Prof. Dumitrescu Cristina
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești*

Povestirea educatoarei poate să fie un activitatea care să aibă un mare impact în interacțiunea cu copiii din grădiniță sau grupa mare. Ea este o modalitate eficientă de a comunica informații, de a dezvolta imaginația și creativitatea copiilor, precum și de a crea un mediu educațional pozitiv. Ilustrațiile sau elementele vizuale pot să îmbogățească povestea și să ajute copiii să își imagineze mai bine ceea ce se întâmplă în povestire. Educatoarea ar trebui să adapteze povestirea la nivelul de înțelegere al copiilor din grupa mare, făcându-le accesibile și captivante.

Povestirile pot să fie o modalitate excelentă de a dezvolta abilitățile de limbaj și comunicare ale copiilor, prin expunerea la cuvinte noi și construirea vocabularului. Prin intermediul povestirilor, educatoarea poate contribui la dezvoltarea unui mediu educațional plin de bucurie și învățare pentru copiii din grupa mare. Interactivitatea în povestirile pentru copii la grupa mare este un element cheie care poate să transforme această activitate într-o experiență educativă captivantă și participativă. Integrarea elementelor interactive în povestiri poate să sporească implicarea copiilor și să le ofere oportunități de a contribui activ la desfășurarea poveștii. Iată cum poate să funcționeze interactivitatea în cadrul povestirilor.

Educatoarea poate să introducă întrebări pe parcursul poveștii pentru a implica copiii în dialog și pentru a evalua nivelul lor de înțelegere. Acest lucru încurajează participarea activă și îi ajută pe copii să se gândească la ceea ce aud. Povestirile pot fi însoțite de jocuri și activități care să permită copiilor să-și folosească imaginația și creativitatea. Aceste activități pot să fie integrate în poveștile în sine sau să fie oferite ca extensii ale poveștii după ce aceasta s-a încheiat. Imaginile și elementele tactile pot să facă

poveștile mai interactive. Educatoarea poate să încurajeze copiii să atingă, să simtă și să exploreze elementele vizuale asociate cu poveștile, făcând astfel experiența lor mai concretă și mai tangibilă.

Copiii pot fi încurajați să participe activ în poveste prin intermediul jocului de rol. Aceasta poate să împartă roluri copiilor și să îi implice în recrearea unor scene din povește, promovând astfel creativitatea și colaborarea între ei. La o poveste deja existentă, educatoarea poate să înceapă o poveste și să le ofere copiilor posibilitatea de a contribui cu idei și de a adăuga elemente la poveste. Acest exercițiu nu numai că stimulează creativitatea, dar și dezvoltă abilitățile de colaborare.

Folosirea elementelor vizuale în povestirile pentru copii reprezintă o metodă eficientă de a captiva atenția și de a stimula imaginația micuților. Aceste elemente vizuale pot să includă ilustrații, desene, materiale tactile sau orice altceva care să completeze povestea într-un mod vizual și interactiv. Imaginile ilustrative pot să aducă personajele și scenele poveștii la viață. Ilustrațiile de calitate pot să suscite interesul și să faciliteze înțelegerea evenimentelor, mai ales în cazul copiilor care încă dezvoltă abilitățile de citire.

Educatoarea poate să folosească cartonase cu imagini sau figurine reprezentând personajele poveștii. Copiii pot să manipuleze aceste elemente pe parcursul poveștii, implicându-se activ în desfășurarea evenimentelor. În contextul tehnologiei moderne, educatoarea poate să utilizeze proiecții sau prezentări multimedia pentru a oferi imagini și animații care să completeze poveștile. Aceasta poate să fie o modalitate captivantă de a aduce elemente interactive în procesul de povestire.

Povestea "Alba ca Zăpada" este una dintre cele mai cunoscute și îndrăgite povești populare, cu o istorie îndelungată și variante diferite în literatură și

folclor. Cea mai cunoscută versiune este cea scrisă de Frații Grimm în secolul al XIX-lea. Pentru a-i atrage pe copii prin intermediul tehnologiei, am realizat o prezentare în Power Point, în care am utilizat fonturi ușor de citit, culori atrăgătoare și imagini de calitate și am poziționat imagini sugestive și atractive. Am adăugat un titlu și o imagine cu Alba ca Zăpada și cei 7 pitici.

Am realizat slide-uri separate pentru principalele elemente ale poveștii: împărăteasa, misiunea vânătorului, întâlnirea cu cei 7 pitici, marul otrăvit, cu ilustrații pentru fiecare eveniment. Am evidențiat în slide-uri finalul poveștii, precum și concluzia acesteia. Apoi am utilizat tabla magnetică sau pentru a recrea scene sau personaje pe măsură ce povestea progresa. Acest lucru permite copiilor să urmărească vizual evenimentele și să se implice activ în desfășurarea poveștii.

Cărțile ilustrate și răsfoirea acestora rămân, indiferent de generație, o resursă clasică și fundamentală în povestirile pentru copii. Pentru „Momentul de lectură” copiii sunt invitați să „citească”. Ilustrațiile completează textul și oferă copiilor o modalitate vizuală de a conecta cu povestea. Aceste cărți pot să fie accesibile copiilor pentru a explora și analiza independent imagini. Elementele vizuale în povestiri joacă un rol crucial în captivarea atenției și înțelegerea poveștii, în special în contextul literaturii pentru copii. Aceste elemente vizuale pot să includă ilustrații, desene, fotografii, diagrame sau orice altceva care să sprijine și să completeze textul povestirii. Imaginile ilustrative adăugate la o poveste pot să ofere cititorului sau ascultătorului o reprezentare vizuală a personajelor, locurilor și evenimentelor. Ilustrațiile sunt adesea

colorate și vii pentru a atrage atenția și a stimula imaginația.

Ilustrațiile pot să ajute la definirea și diferențierea personajelor. Culorile, trăsăturile faciale și îmbrăcămintea pot să contribuie la crearea unor caractere distincte și ușor de recunoscut. Ilustrațiile pot să evidențieze diferite perspective și să contribuie la atmosfera generală a poveștii. Modul în care sunt prezentate personajele și scenele poate să influențeze modul în care cititorul percepe și înțelege evenimentele.

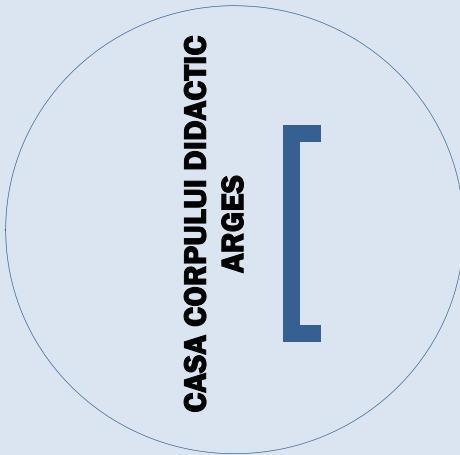
Ilustrațiile pot să ajute la indicarea secvențelor temporale a evenimentelor. Ele pot să arate schimbările de timp, trecerea de la zi la noapte sau progresul acțiunii, facilitând înțelegerea desfășurării poveștii. În poveștile interactive, elementele vizuale pot să aibă și un rol practic. De exemplu, o carte cu elemente tactile poate să adauge o dimensiune suplimentară experienței, încurajând cititorii tineri să atingă și să exploreze.

Ilustrațiile pot să reflecte temele sau mesajele poveștii. Ele pot să aducă în prim-plan simboluri sau motive care completează și sprijină înțelesul general al poveștii. În general, elementele vizuale în povestiri pentru copii adaugă o dimensiune suplimentară care poate să facă poveștile mai accesibile, mai captivante și mai ușor de înțeles, în special pentru cei mai mici sau pentru cei care învață să citească.

Prin intermediul interactivității și a tehnologiei în povestiri, educatoarea încurajează participarea activă și angajamentul copiilor, transformând momentul de povestire într-o experiență educațională interactivă și distractivă. Acest tip de abordare nu numai că sporește înțelegerea și memorarea informațiilor, ci și dezvoltă abilitățile sociale și de comunicare ale copiilor.

Bibliografie

1. Din, N, Stan, G.,2021. Proiecte de activitate si scenarii didactice. Invatamant prescolar. Editura Universitara, București
2. Casanguiu, L., 2021. Perspective asupra versiunilor povestilor si basmelor consacrate. Editura: PRO UNIVERSITARIA, București
3. Bocoș, M., Ionescu, 2017. M., Tratat de didactica moderna. Editura: PARALELA 45, Pitești

JOCURILE COPIILOR ÎN GRĂDINIȚĂ

*Prof. Grigore Daniela
G.P.P. „Primii Pași”, Pitești*

Domeniul științe este unul foarte cuprinzător. Copiii află noutăți despre mediul înconjurător, anotimpuri, animale, planete, munca oamenilor, meserii, procese și fenomene din realitatea înconjurătoare formându-și capacitatea de a sesiza transformările din natură, relațiile dintre viețuitoare, unitatea dintre organism și mediu, dezvoltarea interesului pentru cunoașterea activității omului, cultivarea unei atitudini active de ocrotire a naturii și de protejare a mediului, a unei conduite ecologice etc.

Când a venit prima zăpadă, nu putea să se potrivească mai bine cu tema pe care am dedicat-o jocurilor copiilor în anotimpul iarna. În ultimele zile, activitățile au fost legate de această temă. Noi am vorbit despre cum își petrec cei mici timpul în această perioadă rece și plină de zăpadă. Am discutat despre săniuță, skiuri sau patine. Cei mici au aflat că ne dăm cu săniuța pe dedeluș, cu patine mergem la patinoar, iar pentru skiuri trebuie să ajungem la munte, unde avem folosim pârtia special amenajată.

La tema anuală: „Când, cum și de ce se întâmplă?”, proiect tematic: “Alb covor a acoperit pământul”, am desfășurat la grupa mijlocie subtema: “Ce-i atata gălagie?”. Pentru ca cei mici să fie atrași, mijlocul de realizare a fost convorbirea, susținută de prezentarea PPT pe videoproiector. Tipul lecției a

fost: consolidare, sistematizare de cunoștințe

Ca și obiective, enumărăm următoarele:

- o1 – să descrie câteva caracteristici generale ale anotimpului iarna;
- o2 – să enumere obiectele vestimentare pe care le poartă în anotimpul iarna;
- o3 – să recunoască pe baza imaginilor jocurile copiilor iarna;
- o4 – să răspundă corect, în propoziții simple și dezvoltate la întrebările puse;
- o5 – să participe cu interes la activitate.

Metodele și procedeele au fost: convorbirea, explicația, demonstrația, conversația., iar materialul didactic a constat în imagini cu aspecte de iarnă și jocurile copiilor iarna. PE copii i-am așezat forme de organizare: frontal și individual. Metodele de evaluare au fost: verificare orală, observarea curentă, aprecieri stimulative, iar durata activității: 15 minute.

Captarea atenției s-a făcut prin afișarea la tabla magnetică a imaginilor cu aspecte de iarnă și jocurile copiilor în acest anotimp.

Apoi am continuat astfel: „Copiii, astăzi vom vorbi despre anotimpul iarna și despre jocurile copiilor din această perioadă. Am adresat câteva întrebări copiilor: -ce ne-a adus zana iarnă?

- Cum ne îmbrăcăm iarna?
- Cum ne putem juca?
- Unde ne dăm cu săniuța?
- Dar cu schiurile?
- De ce vă place anotimpul iarna?

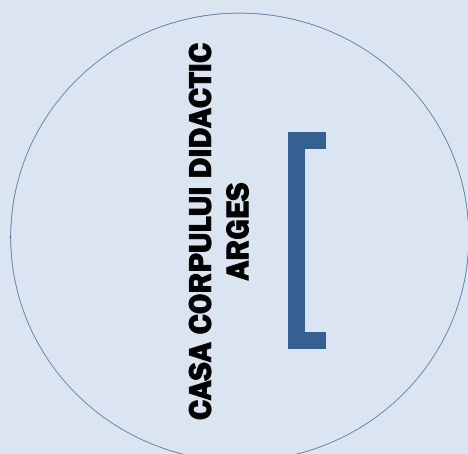
Copiii descriu, împreună cu educatoarea imaginile aflate la panou. obținerea performanței și realizarea feed-back-ului. Ei vor descrie câte o imagine, folosind propoziții simple. Apoi am adresat copiilor câteva întrebări, pentru a evalua activitatea de astăzi: -Despre ce am discutat noi astăzi?

-Ce jocuri de iarna cunoaștem? În încheierea activității se apreciază comportamentul copiilor în
-Care este jocul nostru preferat? timpul activității: se fac aprecieri generale și individuale.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației și Cercetării, Programa activităților instructiv- educative în grădinița de copii, Ediția a II-a revizuită și adăugită, București, 2005;
2. Ezechil, L., Lăzărescu, M., „Laborator preșcolar-ghid metodologic”, Editura V&Integral, București, 2005;
3. Flueraș, V., „Teoria și practica învățării prin cooperare”, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj- Napoca, 2007.

JOCURI DE CREATIE LA COPII

*Prof. Stoian Lidia
G.P.P., Primii Pași”, Pitești*

Oamenii au început să se joace jocuri încă din antichitate conform dovezilor arheologice. Jocurile sunt parte integrală al tuturor culturilor, fiind și cele mai vechi forme de interacțiune socială dintre oameni. Jocurile sunt expresii formalizate ale oamenilor pentru a-și pune în joc imaginația, abilitățile fizice sau capacitatea intelectuală. Trăsăturile comune ale jocurilor includ câștigul, funcționarea după un set de reguli, competiția, separarea spațiului de timp, fictionalizarea, elementele șanselor, obiectivele prescrise și plăcerea personală.

Jocurile captează ideile lumii asupra culturilor acestora și le transmit mai departe generațiilor viitoare. Jocurile sunt considerate evenimente sociale și culturale importante, că instrumente de învățare și semne ale statutului social. În rândul elitelor și familiilor regale, unele jocuri au devenit parte a culturii de curte și erau transmise drept cadouri. Alte jocuri au căpătat semnificație religioasă, devenind ritualuri religioase. Alte jocuri au fost folosite pentru a-i învăța pe oameni învățăminte spirituale și etice, altele că să le dezvolte gândirea strategică și capacitățile militare și diplomatice.

Prin aceste jocuri ei își exprimă emoțiile, dorințele, cunoștințele, cauta să cunoască realitatea inconjurătoare. Jocul creativ se naște dintr-o impresie socială, deci după origine este un fenomen special. Jocul are un rol foarte important și în dezvoltarea personalității “de colectivitate”. Acest fapt nu numai pentru a asigura dezvoltarea copilului din toate punctele de vedere, ci și pentru ca în dezvoltarea omenească, jocul este prima formă de activitate în care apar și se dezvoltă relațiile sociale.

Influența considerabilă a jocului de creație asupra dezvoltării intelectuale se datorează faptului că prin joc copilul nu se margineste, pur și simplu, să reproducă o serie de impresii pe care le-a primit din mediul inconjurător, dimpotrivă, în jocul de creație se stabilește o anumită relație între copil și lumea din jur. Realizând în joc acțiuni concrete, copilul patrunde mai adânc semnificația socială a vieții din jur. Îndeplinirea unui rol ridică în fața copilului numeroase probleme pe care trebuie să le rezolve. Rezolvarea în procesul jocului a acestor probleme stimulează și activează atenția, spiritul de observație, memoria voluntară, gândirea și imaginația creatoare a prescolarului.

Jocurile de creație contribuie semnificativ și la dezvoltarea limbajului copilului. La îmbogățirea vocabularului contribuie și faptul că în timpul jocului copiii își însușesc cuvinte noi și pronunță numeroase cuvinte pe care nu le folosesc în afara jocului. S-ar putea spune că adeseori copilul gândește cu voce tare,

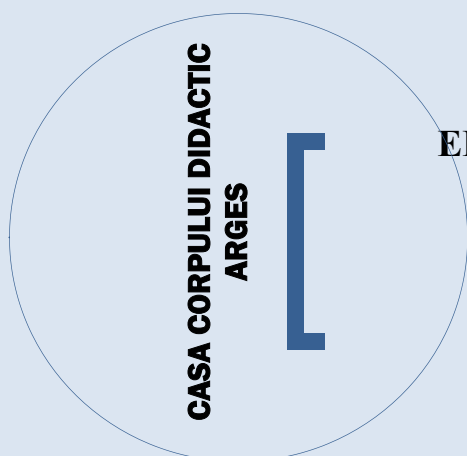
completeaza actiunile prin cuvinte, isi comunica intentiile, repartizeaza rolurile, face observatii si aprecieri. In felul acesta se activeaza vocabularul copilului.

Jocurile de creație au un impact semnificativ asupra dezvoltării copiilor, oferindu-le oportunitatea de a învăța prin experiențe practice și interactive. Aceste activități nu doar că îmbunătățesc abilitățile motorii și cognitive, dar și promovează dezvoltarea socială și emoțională. Prin jocurile de creație, copiii învață să fie independenți, să își exprime ideile și să colaboreze cu alții, pregătindu-i astfel pentru provocările viitoare.

În concluzie, jocurile de creație sunt esențiale în grădiniță, oferind copiilor un mediu stimulat și interactiv pentru a-și dezvolta diverse abilități. Aceste jocuri nu doar că îi ajută pe copii să învețe și să se dezvolte, dar le oferă și bucuria de a crea și de a explora lumea înconjurătoare. Prin integrarea acestor activități în programul zilnic al grădiniței, educatori și părinți contribuie la dezvoltarea armonioasă și echilibrată a copiilor.

Bibliografie

1. Bocoș, M., Ionescu, 2017. M., Tratat de didactica moderna. Editura: PARALELA 45, Pitești
2. Pânișoară, Ion- Ovidiu – “Comunicarea eficientă”, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Cojocariu, Venera Mihaela – “Teoria și metodologia instruirii”, EDP, București, 2004

EDUCAȚIA TIMPURIE – PIONUL CENTRAL ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

*Prof. Niculae Maria
Prof. Ciripan Mariana
GPP „Micul Prinț”, Pitești, Argeș*

Educația timpurie este cea mai importantă și mai complexă etapă în dezvoltarea copiilor, ea acoperă intervalul de la naștere până în jurul vârstei de intrare a copilului în învățământul obligatoriu (de regulă, 6 ani) și reprezintă perioada în care au loc cele mai profunde transformări și achiziții fundamentale.

James Hackman, laureat al premiului Nobel pentru economie în 2005, a elaborat un studiu asupra investițiilor în educație timpurie, folosind o formulă matematică care dovedește că investirea unui singur dolar în educația

timpurie are un beneficiu de 7 dolari, demonstrând astfel că cele mai rentabile investiții în educație sunt cele din educația timpurie.

Drept urmare, acest interval de vârstă trebuie abordat cu toată atenția, dăruirea și profesionalismul celor implicați în oferirea de servicii integrate de calitate. Acestea vizează corelarea optimă a domeniilor sănătății, nutriției și igienei, al protecției sociale cu sfera educației, o educație bazată pe conceptul de dezvoltare cognitivă, afectivă și socială a

copilului, fără a se pierde din vedere, în toate demersurile întreprinse, cele trei concepte integrate și multidimensionale: interesul superior al copilului, starea de bine a acestuia, bucuria și plăcerea de a învăța.

Lumea grădiniței, ca și cea a creșei, reprezintă medii complexe și stimulante pentru copilul mic. În cadrul acestora, copiii cresc, învață și se educă, beneficiind, deopotrivă, de atenție pentru îngrijire și educație armonioasă, precum și de stimulare socială, emoțională și

cognitivă. Așadar, plasate în afara mediului familial, instituțiile de educație timpurie oferă un mediu predictibil și securizant, echilibru emoțional, ocazii diverse pentru învățare și participare.

Cercetările în domeniul educației timpurii au reliefat legături directe între frecventarea creșei și a grădiniței de către copii și

comportamentele copiilor deveniți elevi. Mai concret, competențele elevilor din ciclurile primar și gimnazial își au premisele în educația de calitate a copiilor mici și foarte mici. După cum și „copiii care au primii ani din viață umbriți de malnutriție și boli sau copiii a căror minte nu este stimulată printr-o bună interacțiune cu adulții și cu mediul în care trăiesc, suferă de pe urma acestor neajunsuri de-a lungul întregii lor vieți – așa cum suferă și societatea, de altfel. În comparație cu alți copii mai norocoși de vârsta lor, acești copii se confruntă cu dificultăți de învățare, pot abandona școala prematur, pot deveni analfabeți funcțional și obțin mai greu un loc de muncă în lumea de azi care se bazează tot mai mult pe înalta tehnologie. În ansamblu, privarea acestor copii la începutul vieții lor de o educație adecvată va afecta productivitatea muncii și prosperitatea economică națională.” (Armeane M. Choksi – Banca Mondială).

În acest sens, în aceste instituții, copilul trebuie să fie plasat în centrul procesului educațional și al tuturor demersurilor întreprinse și toți actorii implicați direct (personalul didactic și nedidactic, autoritățile publice locale, părinții) să se dedice construirii, încă din prima zi a întâlnirii copilului cu mediul instituției de educație timpurie, bucuriei de a învăța – „un joc” cu mai mulți câștigători, care poate conduce la schimbări esențiale în educație, la creșterea calității serviciilor

educaționale, ca elemente-cheie care asigură evoluția copilului.

Efecte ale educației timpurii pe termen lung:

1. Copiii care au beneficiat de educație timpurie de calitate se simt mai atrași de școală, manifestă atitudini pozitive față de învățare, obțin rezultate mai bune, sunt motivați și doresc să finalizeze întregul parcurs școlar, ceea ce duce la scăderea absenteismului, creșterea ratei de școlarizare și reducerea abandonului școlar.

2. Educația timpurie contribuie la egalizarea șanselor copiilor (copiii în situații de risc, care provin din medii socio-culturale dezavantajate, cei care prezintă dizabilități sau aparțin unor grupuri etnice minoritare), la progresul acestora și ulterior la integrarea în societate.

3. Educația timpurie contribuie substanțial la realizarea idealului paideic prin factorii implicați:

- calitatea personalului din grădiniță;
- mediul educațional organizat pe centre de activitate/ interes;
- numărul de copii din grupă;
- calitatea proiectării demersurilor instructiv-educative la nivel macro și micro (demers personalizat, care presupune elaborarea de instrumente didactice de interpretare personală a programei școlare în funcție de contextul educațional).

Finalitățile educației timpurii:

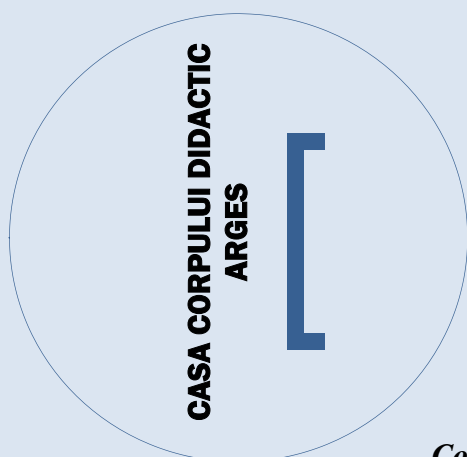
- Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia.
- Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi; încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare.
- Descoperirea, de către fiecare copil, a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive.
- Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare acestuia la intrarea în școală și pe tot parcursul vieții.

În mod firesc, instituțiile de educație nu se pot substitui familiei, ci o sprijină și contribuie la dezvoltarea relațiilor intra- și extrafamiliale. Nici o instituție, oricât de bună ar fi ea, nu poate înlocui familia. Educația timpurie se preocupă de extinderea strategiilor de stimulare și dezvoltare a copilului și în familie. Aceasta prevede parteneriate active cu părinții copiilor, în așa fel încât aceștia să continue acasă ceea ce se realizează la creșă sau la grădiniță și chiar să-și îmbunătățească practicile parentale. Familia și comunitatea trebuie să participe activ și eficient încă din primul an de viața a copilului la creșterea, îngrijirea, sănătatea și educația copilului și până la intrarea lui la școală.

Beneficiarii primari ai educației timpurii sunt copiii, iar beneficiarii secundari sunt părinții, educatorii și toți agenții educaționali din comunitate, iar prin efecte, societatea, în general.

Bibliografie:

- Boca, C., (2007), Introducere în educația timpurie,
- Dobrescu, I. (2003), Psihiatria copilului și a adolescentului, Editura Medicală, București.
- Durkheim, Emil, Educație și sociologie, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980
- Jinga, Ioan, Istrate, Elena (coord.), Manual de pedagogie, Ediția a II-a, revăzută și revizuită, Ed. All, București, 2006, 2008,
- Curriculum pentru educație timpurie (copii de la naștere la 6 ani) -2017

COPILĂRIA – UN BASM FĂRĂ SFÂRȘIT

*Piciu Nicoleta Silvia
Sacerdoțeanu Gabriela
G.P.P., Micul Prinț, Pitești*

„Copilăria este cea mai de preț comoară de pe pământ!” Riana Bulancea

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.

Copilăria este lumea mirifică din care lipsește tristețea. Aici, copiilor li se citește mereu pe fețe veselia, iar grijele îi ocolesc cu încăpățănare. În acest tărâm al fanteziei, buzele lor știu doar să râdă, iar sufletele lor zboară precum fluturii suavi în lumina caldă a soarelui de primăvară. Inocența cu care copiii își trăiesc copilăria este asemenea gingășiei prin care florile gustă din splendoarea vieții.

Atunci când vorbesc despre copilărie, primul meu gând este legat de cel mai frumos lucru pe care îl are orice om pe această lume: mama. Zâmbetul ei cald m-a întâmpina de la primele secunde de viață. Glasul-i liniștit mi-a șoptit povești seară de seară și mi-a deschis drumul spre calea viselor frumoase. Chipul ei luminos mi-a călăuzit pașii pe tot parcursul copilăriei. Pentru copilăria mea, mama a fost pentru mine exact ce înseamnă razele soarelui pentru petalele plâpânde ale unei flori: viață și speranță.

Dacă alipesc cuvântului copilărie termenul bunătate, în fața ochilor minții, precum o icoană, îmi apare figura blândă a bunicii. Zilele înSORITE de vară petrecute cu ea, mirosul teiului din fața casei ei ce inunda parca întreg orașul, sunt imagini vii care îmi bucură memoria și mă fac să zâmbesc. Grija cu care m-a crescut atunci când stăteam la ea mi s-a întipărit adânc în minte. La fel și mirosul prăjiturilor delicioase pe care le făcea cu dragoste pentru mine, pe care îl simt și acum în nări.

Copilăria nu ar fi completă fără primii ani din viața de elev, perioadă în care învățatoarea noastră se străduia din răspuțeri să ne educe și să ne formeze, în funcție de aluatul din care eram construiți fiecare. Școala rămâne un capitol special din lumea copilăriei mele, o etapă plină de bucurie și împliniri.

Copilăria va rămâne mereu proaspătă în memoria mea și va fi în permanență un reper despre ce înseamnă fericirea. Atât timp cât voi avea în suflet o bucațică din copilăria mea fericită, cred că îmi voi putea păstra un zâmbet pe față, indiferent de încercările prin care mă va purta viața.

Copilăria este prima etapă a vieții. Ea pune bazele întregii vieți; în prima parte a copilăriei (pana la 3 ani) copilul învață să meargă, să vorbească etc. Este de asemenea și cea mai frumoasă perioadă din toată viața. Într-a II-a parte a copilăriei (de la 3 la 10 ani) creșterea este mai înceată

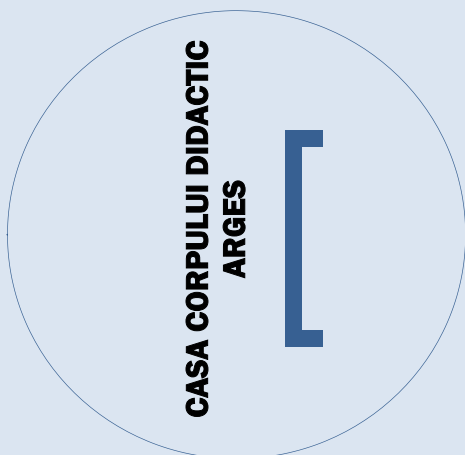
Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine și apărată de puritate.

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

Bibliografie:

- Birch, A., Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București, (2000)
Boțiu, V., Mihailiuc, H., , Copilul și lumea sa, Editura de Vest, Timișoara, (1993)
Șchiopu, U., Verza, E., Psihologia vârstelor, ciclurile vieții, E.D.P., R.A., București, (1995)
Vincent, R., Cunoașterea copilului, E.D.P., București, (1972)

1 Iunie ZIUA COPILULUI

*Profesor educație timpurie Vuță Alina
GPP Micul Prinț Pitești*

Timpul petrecut de alături de copiii contribuie la formarea unei relații sănătoase copil-părinte. Mai mult decât atât, îi ajută pe cei mici să crească și să se dezvolte, oferindu-le un model de urmat în momentul în care vor fi și ei adulți.

Ziua Internațională a Copilului (Ziua Copilului) este o sărbătoare adorabilă, dedicată tuturor copiilor lumii. În multe țări, ziua este celebrată pe 20 noiembrie, fiind ziua în care a fost adoptată Declarația Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului. Însă, în România, Ziua Copilului este sărbătorită pe **1 iunie**.

În data de 16 noiembrie 2016, președintele Klaus Iohannis a semnat un decret ce a promulgat o lege prin care a fost modificat Codul Muncii. Astfel, el a declarat ziua de 1 iunie - Ziua Copilului ca

sărbătoare legală în care nu se lucrează. *Din 2017, în România, ziua de 1 iunie este nelucrătoare.*

Multe țări au ales ziua de 1 iunie, prima zi de vară, pentru a sărbători Ziua Internațională a Copilului. Cu toate acestea, 20 noiembrie este o dată foarte populară, fiind marcată Ziua Internațională a Copilului în țări precum Canada, Italia, Suedia, Spania, Olanda, Franța, Grecia sau Islanda.

Ziua Internațională a Copilului este o ocazie de a celebra copiii, miracolul nașterii și al purității, precum și dreptul acestora de a fi protejați. Obiceiurile legate de această zi sunt influențate de mulți factori, începând de la poziția geografică până la preferințele din cadrul familiei.

În România, de Ziua Copilului, sunt oferite copiilor de toate vârstele dulciuri, jucării, baloane colorate, hăinuțe și alte obiecte pe care ei și le doresc. De asemenea, de Ziua Copilului pot fi organizate

petreceri-surpriză, evenimente și activități dedicate copiilor, manifestări sportive sau chiar excursii. În final, cele mai însemnate lucruri pentru un copil sunt atenția familiei și timpul petrecut împreună cu membrii acesteia.

Ziua Internațională a Copilului este, de altfel, un prilej grozav de bucurie pentru toți oamenii, nu numai pentru copii! Cu toții își pot aminti de copilărie și pot celebra această perioadă marcantă din viața lor, căci în sufletul fiecăruia se va afla tot timpul un copil. Este o zi magică, plină de emoții puternice, individuale și cu adevărat speciale!

Cum a apărut Ziua Internațională a Copilului?

Ideea de a crea o zi dedicată copilului a fost invocată în anul 1925, în cadrul unei conferințe din Geneva - Conferința Mondială pentru Bunăstarea Copiilor. Federația Democratică Internațională a Femeilor a luat decizia de a adopta o astfel de zi, în noiembrie 1949, în Moscova.

Bibliografie:

<https://www.twinkl.ro/event/ziua-internationala-a-copilului-2024>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Ziua_Copilului

Adunarea Generală ONU a decis, pornind de la importanța bunăstării copiilor din lume, să adopte o Rezoluție cu privire la acest lucru. Astfel, în data de 14 decembrie 1954, ONU a recomandat tuturor țărilor să creeze o zi dedicată copilului, alegând o dată potrivită pentru fiecare guvern în parte.

Știai că...

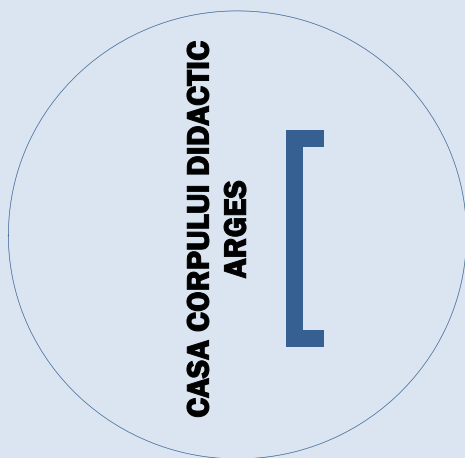
... Ziua Copilului a fost sărbătorită pentru prima dată în Turcia, în data de 23 aprilie 1920?

... Franța celebrează pe 6 ianuarie Ziua Familiei, în loc de Ziua Copilului?

... în India, Ziua Copilului se celebrează în data de 14 noiembrie, pentru a reaminti de un prim-ministru al țării, ce îndrăgea foarte mult copiii — Jawaharlal Nehru?

... în Australia, oamenii sărbătoresc Săptămâna Copiilor?

... pe 1 iunie se sărbătorește și Ziua Mondială a Părinților?

COPILĂRIA IERI ȘI AZI

*Profesor educație timpurie Dumitrescu Irina
GPP Micul Prinț Pitești*

Copilăria reprezintă pentru oricine un țărâm de poveste. Nimeni nu știe când începe și când se termină. Știm doar că ne trezim într-o bună zi oameni mari și ne tot amintim apoi ce frumos era și cât de fericiți eram în acel rai care nu se mai întoarce. De câte ori nu ne amintim de ce făceam acum 20 de ani și nu ne amuzăm? Între copilăria generațiilor din anii '80 și cea de

acum există cu siguranță o diferență sesizabilă. Este și firesc, având în vedere că lumea este într-o continuă evoluție. Copiii de azi sunt evoluți, sunt în ton cu tehnologia, dar nu și esența copilăriei, care este jocul, visul, libertatea, lipsa grijilor, lucruri care predispun mai mult la creativitate și formarea unei gândiri autonome.

Copilăria trăită cu visuri și bucurii bazate pe jucării simple, uneori din sărăcie, în care ne puteam lupta cu zmeul cel rău și credeam că suntem amici la cataramă cu Harap-Alb și cu Ileana Cosânzeana nu era oare mai frumoasă decât copilăria celor de azi, petrecută printre amici virtuali, focuri pe calculator și desene animate cu monștri și personaje science-fiction? Cu siguranță, suntem subiectivi, dar ceva adevăr trebuie să fie la mijloc.

Copiii de astăzi trăiesc destul de diferit față de cum am trăit noi acum 20 de ani. Dacă mă gândesc la copilăria mea, nu pot să nu-mi amintesc de verile pe care le petreceam la bunica, la țară. Și acum îmi amintesc când plecam de acasă și tata umplea mașina cu un teanc uriaș de cărți, "ca să ai ce să faci toată vara". Să nu vă imaginați că nu strâmbam din nas, căci eu aveam cu totul alte planuri pentru vacanța de vară. Însă în după-amiezele acelea toride ce credeți că făceam? Citeam. "Colț Alb", "La Medeleni", "Cireșarii", "Prinț și cerșetor", "Coliba unchiului Tom" și alte cărți potrivite cu vârsta de atunci. Era mult până puneam mâna pe prima carte. Apoi, nu mă lăsam până n-o terminam și treceam la tot vrafal adus cu mine. Erau și cărți care nu-mi plăceau, normal, dar aveam obiceiul de a le termina pentru că mă rodea curiozitatea să știu cum se terminau, spre deosebire de filme, care, dacă nu-mi plăceau de la început, le abandonam imediat. Am crescut cu povețele părinților și bunicilor, într-o lume în care nu existau jocurile pe calculator, dar pierdeam ore în șir în spatele blocului, jucând "Rațele și vânătorii", "Nouă cărămizi", "Flori, fete sau băieți..." și câte și mai câte jocuri, care ne trimiteau seara la culcare fără să ne mai dorim să mai mâncăm.

Nu aveam role, nici telefon mobil, pe atunci erau oricum puține familii cu telefon fix. În schimb, aveam respect deosebit pentru învățători și profesori. Primii "blugi" mi i-au luat părinții prin clasa a VI-a,

erau aduși de la turci. Credeam în Moș Crăciun, de fapt Gerilă, cum era numele lui în comunism, până prin clasa a II-a, când "un binevoitor" mi-a spulberat visul. Sigur, cei din generația mea își amintesc de guma Turbo și cât de fericiți eram când o desfăceam și găseam în ea o surpriză cu "mașină din aia străină", și pe care o dădeam la schimb pentru mașina altui copil. Ce vremuri...

Bineînțeles, cei care au acum 17 ani se amuză pe baza celor scrise până acum. Ei, da, poate că nu am dispus noi de mari posibilități, dar eram fericiți cu ce aveam, mai ales că nu știam cum este să fie altfel.

Sunt sigură că și copiii de azi sunt fericiți cu ceea ce au, sunt și ei lipsiți de griji, au părinți care le împlinesc dorințele, în măsura posibilităților. Însă lucrurile s-au schimbat foarte mult față de anii '80-'90. Dacă atunci ne bucuram de o ciocolată chinezească, o portocală sau o banană, acum copiii le au la dispoziție oricând, nu știu cât le mai prețuiesc. Însă ceea ce cu toții observăm este faptul că destul de mulți copii ai zilelor noastre își trăiesc copilăria în spații închise, limitate, aproape tot timpul în fața calculatorului. Chiar și cei mai mici au adresă de messenger și corespundează instant cu amici din toată țara sau chiar din lumea întregă. De când computerul a intrat în fiecare casă, ei și-au găsit alte preocupări. Sunt extrem de interesați de jocuri de ultimă generație, despre care te crucești ce denumiri au: "A Perfect Wedding Kiss" (Sărutul de nuntă perfect), "Shopping With a Friend" (La cumpărături cu un/o prieten/ă) sau altele asemenea, care le-au luat locul celor în aer liber și pline de entuziasm. Copilăria din ziua de azi, deși este trăită într-o lume a progresului tehnic, duce la un lucru mai puțin sănătos, îi face pe copii mai introvertiți, legați artificial de lumi paralele cu cea reală, de calculator și de tot felul de rețele de socializare. Este mult mai ușor acum să-și facă prieteni virtuali, în dauna prietenilor adevărați, ceea ce este păcat, deoarece acele prietenii care se leagă în copilărie, la vremea jocului, pot rămâne pe toată viața.

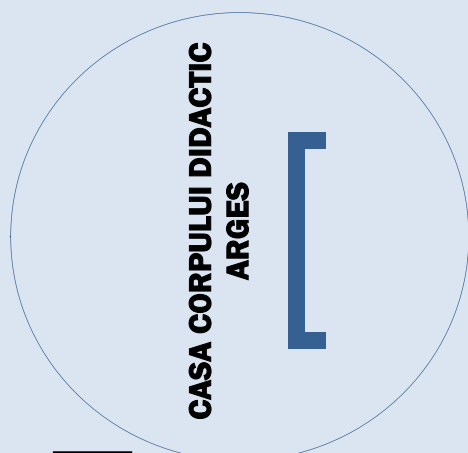
Spre deosebire de generația care a copilărit în comunism - fie și în ultimii ani ai acelei perioade -, cei mici de azi au acces la tot felul de filme și emisiuni unde limbajul lasă de dorit și cu scene explicite de sex. Sigur că părinții trebuie să aibă grijă, dar cine este sigur că nu trag și copiii cu ochiul la asemenea scene? Acestea au adesea influențe negative asupra celor mici, bineînțeles nu a tuturor, dar din nefericire o paletă tot mai largă de copii este influențată. Drept urmare, ei împrumută de acolo un limbaj nepotrivit sau imită un anumit comportament neadecvat pentru vârsta lor. Cu alte cuvinte, ei se lasă influențați de tot ceea ce se petrece în lumea adulților și se maturizează mult mai devreme decât ar fi cazul. Un alt adevăr este acela că cei mici de acum nu mai citesc așa mult cum citeam noi. Câți dintre ei mai știu de basmele lui Petre Ispirescu sau ale lui Hans Christian Andersen? Din păcate, tot mai puțini. Sunt mult mai preocupați de informațiile pe care le găsesc pe net și cred că le sunt de ajuns pentru a-și forma o cultură generală. Însă nu este adevărat. Cu cât ai acces la mai multe informații (fără să citești din cărți), cu atât nu știi ce să alegi și să-ți dai seama ce este mai potrivit pentru tine.

Formarea unui om se face din copilărie, de aceea este foarte important să citim, căci lectura ne așază pe fâgașul bun, valabil pentru o viață de om. Deși copilăria de ieri nu era una foarte bogată, ne aducea multă bucurie prin lucrurile simple care existau. Totul se prețuia

Bibliografie:

- Șchiopu, U., Verza, E., Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997;
- Paraschiva, A. M., Psihologia Educației, Editura Printech, București, 2007;
- M.E.C.T., Ghid de bune practici, București, 2008;
- <https://edict.ro/copilul-de-astazi-adultul-de-maine/>

altfel. Nu zic că cei mici de acum sunt nefericiți ori că nu se bucură de copilărie, însă o preocupare mai mare pentru cărțile specifice vârstei lor, pentru joaca în aer liber cu imagini care dezvoltă personalitatea fiecăruia, în detrimentul computerului, ar fi mult mai potrivite pentru vârsta lor și mult mai educative. Există pericolul ca generația crescută în rețele virtuale de prietenie și joc artificial să creadă că e normal ca toată lumea să aibă același punct de vedere, să fie totul tras la un indigo prin care nu se distinge personalitatea nimănui în mod distinct.

COPILĂRIA

*Prof. învă. preșcolar Vlad Denisa Mariana
Prof. învă. preșcolar Odoroagă Ani
G.P.P. Sfântul Nicolae Campulung*

Ești primul și cel mai important exemplu pentru copilul tău.

Primii pași, primele cuvinte: mama, tata. Primii ani de școală, primul exemplu, primele cadre didactice. Toate în copilărie au început. Copilăria – cei mai frumoși ani din viața noastră.

Copilăria este un tărâm magic. Nu știm când și unde începe și nu știm când și unde se termină. Ne trezim doar că nu mai suntem copii, că am ieșit din copilărie, uneori fără să o fi trăit pe deplin. Copilăria este o lume fermecată, duioasă, dulce, lină, o lume de basm în care orice se poate întâmpla. În copilărie totul e diferit, vedem lumea cu alți ochi, e o poveste. Credem că ne aflăm într-un joc interesant. Tot ceea ce trăim este un joc. Activitatea preferată și cea mai importantă a copilăriei este jocul.

Jocul este limbajul copilului la vârste fragede, este un mod prin care ei exprimă liber și sincer ceea ce gândesc, este iubire și modul în care ei înțeleg și descoperă lumea. Toți copiii se exprimă prin joc.

Copilul nu are nevoie de camere întregi de jucării ca să se poată juca sau învăța, pentru că lumea celor mici este cea a **jocului simplu**. Copilul are nevoie de jocuri mici și simple, de interacțiune, conectare și libertatea de a alege și crea. În joc, indiferent de ce natură ar fi, copilul are nevoie de limite, impuse cu drag și empatie, acestea făcându-l să se simtă în siguranță.

Jocul este un liant între cei mici și lumea exterioară, între ei și părinți. Prin joc putem afla ce îi supără, ce își doresc, ce le place și ce nu, pentru că jocul este cel mai ușor limbaj de exprimat emoțiile. Jocul acela simplu căruia noi adulții uneori nu-i dăm importanță, pe ei îi amuză, îi face fericiți și îi detensionează.

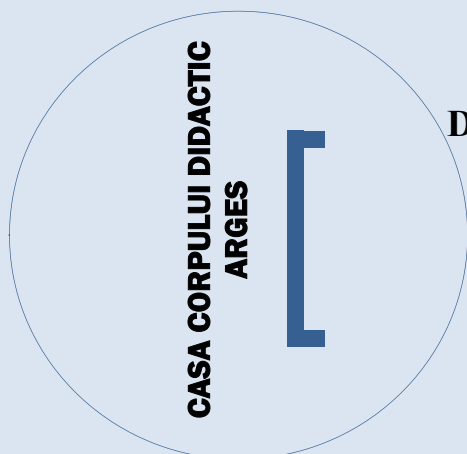
Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, reprezentând vârsta inocenței și a candorii. Jocul și joaca sunt elemente caracteristice copilăriei, ele îi dau farmec, reprezentând o modalitate prin care copiii pot descoperi lumea înconjurătoare și totodată minunatele lucruri pe care copilăria le poate oferi. Aceste elemente se află într-o legătură foarte strânsă: prin joc, copiii descoperă lumea, iar adulții se întorc la perioada copilăriei, redescoperind acea vârstă a inocenței. Datorită acestui lucru jocul a devenit adiacent unei alte teme

și anume copilăria. Ea este cea care ne trezește la viață, cea care ne înconjoară cu dragoste, care îi aduce pe maturi în jocul nevinovat al copiilor, îi face să se prindă în hora minunată și inocentă ce înconjoară planeta.

Copilăria este inocență. În sufletul unui copil este atât de multă speranță și dragoste încât răbindu-l i-ai omorî surâsul. Copilăria este cea mai puternică armă împotriva răutăților adânc înrădăcinate în inimile oamenilor.” Copilăria a fost și va rămâne cea mai de preț comoară pentru toți cei care au unde să se întoarcă. Copilăria nu ne-o poate lua nimeni și oricând ne putem întoarce la amintirile ce stau prăfuite în sufletele noastre.

Copilăria este șuvoiul de apă care izvorăște limpede și curat din adâncurile ființei și la care omenirea aleargă fără încetare să își potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de frumusețe, de perfecțiune.
Francesco Orestano

DE PE TĂRÂMUL COPILĂRIEI PE TĂRÂMUL ADOLESCENȚEI

*Prof. Dumitrescu Ciprian
C.N. Zinca Golescu, Pitești*

Tranziția de la copilărie la adolescență este un proces complex, marcat de schimbări fizice, emoționale și cognitive. Fiecare etapă a dezvoltării aduce cu sine noi provocări și oportunități, formând baza pentru identitatea și comportamentul viitorului adult. În acest eseu, voi explora principalele etape ale acestei tranziții, subliniind caracteristicile și importanța fiecărei perioade.

În copilăria timpurie (1-6 ani), dezvoltare fizică se manifestă astfel: creștere rapidă, îmbunătățirea abilităților motorii grosiere și fine.

Dezvoltare cognitivă: Dezvoltarea gândirii simbolice, îmbunătățirea memoriei și a capacității de rezolvare a problemelor simple.

Dezvoltare socială și emoțională: Formarea atașamentelor, învățarea comportamentelor sociale de bază și exprimarea emoțiilor.

Importanță:

Aceasta este perioada în care copiii încep să exploreze lumea din jurul lor și să-și dezvolte abilitățile fundamentale de învățare.

Jocurile de creație, precum construcțiile cu LEGO sau modelarea cu plastilină, sunt esențiale pentru dezvoltarea lor cognitivă și motorie.

Copilăria mijlocie (6-12 ani) are următoarele caracteristici:

Dezvoltare fizică: Creștere constantă, îmbunătățirea coordonării și a abilităților motorii.

Dezvoltare cognitivă: Dezvoltarea gândirii logice și concrete, îmbunătățirea capacității de rezolvare a problemelor și a abilităților academice.

Dezvoltare socială și emoțională: Îmbunătățirea abilităților de relaționare, dezvoltarea identității de sine și înțelegerea emoțiilor complexe.

Importanță:

În această etapă, copiii își dezvoltă capacitatea de a lucra în echipă și de a înțelege concepte mai abstracte.

Activitățile de grup și jocurile de rol devin importante pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.

Etapa pre-adolescentă (12-14 ani) surprinde trecerea la niveluri noi în dezvoltare.

Dezvoltare fizică: Schimbări rapide în înălțime și greutate.

Dezvoltare cognitivă: Îmbunătățirea gândirii abstracte, a capacității de raționament și a rezolvării problemelor complexe.

Dezvoltare socială și emoțională: Creșterea independenței, formarea identității, influența tot mai mare a grupului de colegi.

Importanță:

Această perioadă este marcată de tranziții și ajustări majore, copiii începând să-și contureze identitatea și să își asume responsabilități mai mari.

Este important ca părinții și educatorii să ofere sprijin emoțional și să încurajeze dezvoltarea abilităților de rezolvare a conflictelor.

În adolescența (14-18 ani), etapa specifică elevilor din învățământul liceal, are următoarele caracteristici:

Dezvoltare fizică: Atingerea maturității fizice.

Dezvoltare cognitivă: Dezvoltarea capacității de gândire critică și abstractă, îmbunătățirea abilităților de planificare și luare a deciziilor.

Dezvoltare socială și emoțională: Consolidarea identității de sine, creșterea independenței și responsabilităților.

Importanță:

Adolescenții încep să se pregătească pentru viața de adult, atât din punct de vedere academic, cât și personal.

Sprijinul emoțional și îndrumarea sunt cruciale în această perioadă, deoarece adolescenții se confruntă cu presiuni sociale și decizii importante legate de viitorul lor.

În concluzie, tranziția de la copilărie la adolescență este o călătorie plină de schimbări și descoperiri. Fiecare etapă aduce noi provocări și oportunități pentru dezvoltare. Prin înțelegerea acestor etape și oferirea unui sprijin adecvat, părinții și educatorii pot contribui la dezvoltarea armonioasă și echilibrată a copiilor, pregătindu-i pentru a deveni adulți responsabili și încrezători. Importanța jocurilor de creație, a sprijinului emoțional și a ghidării adecvate nu poate fi subestimată, deoarece acestea formează fundația pentru dezvoltarea abilităților esențiale pe parcursul vieții.

Bibliografie

1. Verza, E., & Verza, F. (2000). Psihologia copilului. București: Editura Pro Humanitate;
2. Joița, E. (2005). Educația creativă. Iași: Editura Polirom;
3. Crețu, T. (1997). Psihologia vârstelor. Iași: Editura Polirom;
4. Sandu, C. (2014). Rolul jocului în dezvoltarea psihică a copilului. Revista de Psihologie, 60(1), 35-47.
5. Leroy, G., (1974), Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică, București
6. Șchiopu, U., Verza, E., (1995), Psihologia vârstelor, ciclurile vieții, E.D.P., R.A., București

COPILĂRIA - TĂRÂM DE POVESTE

*Prof. învă. preșcolar Ilinca Florina Adelina
G.P.P. Sfântul Nicolae, Câmpulung*

Copilăria este cea mai frumoasa perioada din viata fiecăruia, semnificând vârsta purității și a inocenței. Elementele caracteristice ale copilăriei sunt reprezentate de joc și joacă, ele îi dau farmec, exprimând o modalitate prin care copiii pot descoperii lumea înconjurătoare și minunatele clipe de fericire pe care aceasta vârstă le poate oferi. Inocenta care însoțește vârsta copilăriei surprinde mereu prin veselie și candoare. Copii au felul lor de a vedea lumea și își zidesc fericirea pe visuri, iar poveștile și basmele în care binele învinge raul fac parte din realitatea lor. Toate gândurile mărețe, toate inventiile cu adevărat importante au izvorât cândva din sufletul unui copil care a visat. E atât de greu să ajungi la sufletul unui copil, însă e o aventura pe care noi, educatoarele, merita într-adevăr să o trăim! Merita să luptăm pentru a castiga încrederea copilului, căci inima lui e mai pretioasă decât un diamant.

Copilăria este prima etapă. Ea pune bazele întregii vieți; în prima parte a copilăriei (pana la 3 ani) copilul învață să meargă, să vorbească etc. Este de asemenea și cea mai

frumoasă perioadă din toată viața. În cea de a doua parte a copilăriei (de la 3 la 10 ani) creșterea este mai înceată. Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine și apărată de puritate.

Cartile, jocul și jucăriile îi antrenează pe copii într-o mulțime de activități care au un rol benefic în dezvoltarea personalității copilului.

În prima zi de vară se sărbătorește Ziua Internațională a Copilului, prilej de a sărbători cea mai frumoasă perioadă din viața fiecărui om, copilăria. Copilăria este o lume fermecată, duioasă, dulce, lină, în care orice se poate întâmpla. Copilăria este un tărâm magic. Nu știm când și unde începe și nu știm când și unde se termină. Ne trezim doar că nu mai suntem copii, că am ieșit din copilărie, uneori fără să o fi trăit pe deplin.

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Copilăria este o mișcare spre înainte, o plecare spre orizonturi multiple. Mai târziu acest elan se va supune, mai mult sau mai puțin strict, structurilor sociale, se va amesteca în colectivitate. Copilăria este însă, vârsta fericită, vârsta speranței și a visului. Copilul este ființa, singura ființă care trăiește în ea însăși. Fără îndoială, se poate spune că, din acest punct de vedere, sunt mulți copii printre adulți. Și acest lucru este adevărat. Trebuie să spunem chiar că omul nu valorează decât prin acest rest de copilărie pe care-l păstrează în sinea lui ca o prețioasă comoară. A fi om, într-adevăr om, înseamnă totdeauna a rămâne puțin copil. Copilul trăiește în el însuși, dar aceasta se întâmplă într-un mediu închis și bine păzit de barierele cu care adultul înconjoară frageda copilărie pentru a o apăra. Copilul nu cunoaște asprimea existenței, a realității concrete, nici a realității sociale.

În prezent copiii trăiesc într-o lume a vitezei, a electronicelor ce au pus stăpânire pe tot ce ne înconjoară, a făcut ca lumea veselă și plină de candoare a copilăriei, să stea ascunsă după imaginile monitorului computerului.

Jocul alături de învățare, muncă și creație este una dintre activitățile umane fundamentale. De aceea, haideți să ne jucăm

împreună cu copiii, să-i ajutăm să înțeleagă lumea, să o exploreze mai ușor, să le oferim șansa de a se cunoaște și de a-și cunoaște limitele, pentru a-i îndrepta, cu pași mici spre o viață de adult încununată de succes!

Copilăria este vârsta confruntării cu necunoscutul, vârsta mirării și a curiozității incluse în

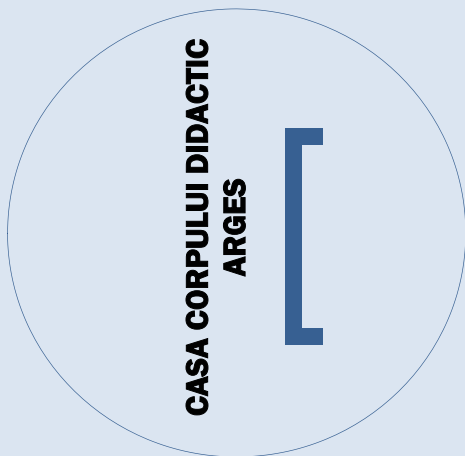
Bibliografie:

1. Debesse, Maurice, Psihologia copilului; De la naștere la adolescență, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1970;
2. Chircev, E., Nicoară, M., Particularități de vârstă ale preșcolarilor, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1965;
3. Revista Învățământul Preșcolar, Institutul de Științe ale Educației, nr. 3-4, 2006.

întrebătoarele și numeroasele sale aventuri de cunoaștere concentrate în repetatul „de ce?” și „cum?”, în înariparea cunoașterii prin imaginație ce-l caracterizează și îi deschide porțile previzibilului și ale creației ca funcție a existenței.

Copilăria este vârsta speranțelor și a visurilor, iar dacă nu sunt împiedicați, copiii vor învăța și le vor împlini. Trebuie să le cultivăm aceste speranțe cu înțelepciune. Nimeni nu le poate garanta viitorul, dar cel puțin, vor trăi fericiți acești ani minunați ai copilăriei.

Copilăria trebuie trăită intens cu joc și voie bună, acel copil care nu se joacă rămâne sărac din punct de vedere cognitiv, afectiv, al întregii dezvoltări a personalității.

COPILĂRIA, UNIVERSUL MAGIC

*Prof. învă. preșcolar: Dinescu Ioana Cătălina
Școala Gimnazială "Tudor Arghezi", Pitești*

Încă din momentul în care ne naștem, începem să explorăm și să descoperim misterele lumii în care încă nu ne-am obișnuit. La vârsta aceasta fragedă, orice lucru, fie el cât de mic și nesemnificativ devine o enigmă. Orice detaliu, aparent lipsit de importanță reușește să ne capteze toată atenția. Simplitatea cu care vedem lucrurile ne îmbie sufletele cu o fericire ieșită din comun. Acesta înseamnă univers magic, iar pe parcurs ce creștem și ne maturizăm, legătura cu acesta începe să se slăbească, până în momentul în care chiar uităm de el, în graba noastră continua de a ajunge cât mai sus în această lume haotică.

Frumoasa, fascinanta, magica, vârstă a inocenței ne rămâne în suflet și ne vom aminti cu zâmbetul pe buze momentele în care nu aveam nici o grijă, când ne jucam cât e ziua de lungă, clipe în care ne vom conferi un strop de bucurie de fiecare dată când ne vom aminti de ele în anii ce vor urma.

Copilăria este prima etapă. Ea pune bazele întregii vieți; în prima parte a copilăriei în care copilul învață să meargă, să vorbească etc. Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Copiii de astăzi nu mai au copilărie. Trăiesc în spații închise, limitate aproape tot timpul, în fața ecranului luminos al calculatorului, neștiind să bată la ușa vecinului și să-l invite pe fiul acestuia la o plimbare cu bicicleta sau o "expediție" prin pădurile din apropiere. Este de datoria noastră să le povestim că se poate și altfel, că există și un alt mod de a-ți trăi copilăria.

În trecut, copilăria însemna un mod de a trăi sănătos, în spațiul nepoluat din mijlocul naturii, o lume care ne ducea cu gândul la basmele cu zâne, unde experimentam frumosul, unde binele era ridicat la rangul de virtute. Aveam timp să citim cărțile de povești care ne-au ajutat să discernem binele de rău și să adunăm în suflet cantitatea necesară de cunoaștere.

Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zbulciumul și cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, "Amintiri din copilărie", dar și basmele și poveștile sale (între cele mai cunoscute numărându-se "Capra cu trei iezi", "Fata babei și fata moșneagului", "Punguța cu doi bani", etc.) talmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei.

Un alt scriitor preocupat și de tema copilăriei, Barbu Ștefănescu Delevrancea, prelucrează în povestirile sale, cum sunt cele din ciclul "Odinioară", motive folclorice, pentru și despre copii ("Neghiniță", "Palatul de cleștar", „Departate, departate", "Bunicul", "Bunica", "Sultănică", "Sorcovă"). Și prima parte a secolului XX se poate mândri cu opere valoroase care oglindesc copilăria, uneori fericită, alteori dramatică.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din "Dumbrava minunată", sau în povestiri ca "O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul "Din lumea celor care nu cuvântă".

Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi "Cățelușul șchiop", "Gândăcelul", "Cloșca", "Motanul pedepsit" și altele.

Otilia Cazimir, numită "poeta sufletelor simple", ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii. "Balada unui greier mic" sau "Câți ca voi!", de George Topârceanu, îi încântă cu tâlcul lor pe copii, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în "Ulița copilăriei", o adevărată frescă a copilăriei.

Punctele de vedere ale copilăriei, s-au schimbat și sunt în continuă schimbare. Principalii factori care influențează copilăria sunt: factorii economici, demografici, culturali și politici. Începând cu 1945, ca urmare a condițiilor economice în Occident și creșterea ratei școlarizării forțate la vârsta de șaisprezece ani, o *cultură adolescentină*, care implica haine, muzică, filme și mass-media a fost construită.

De asemenea, există o recunoaștere tot mai mare a impactului tehnologiei digitale asupra vieților copiilor. Ei susțin că este important să se ia în considerare modul de dezvoltare a calculatoarelor personale, jocuri pe calculator și acces la tehnologia comunicațiilor digitale, cum ar fi e-mail și internet. Aceste schimbări provocate de noile tehnologii au afectat experiențele copiilor și relațiile dintre copii și adulți. Având în vedere modificările survenite în ultimii ani în comportamentul copiilor și al tinerilor, ne referim nu numai la manifestările violente, este important să fie cunoscută influența pe care televiziunea și mesajele mass-media o au în formarea comportamentului noii generații. Toate studiile sociologice dovedesc că violența de pe micul ecran naște violență în viața reală. În timp ce White Postman a prezis că utilizarea calculatorului ar duce la o mai mare diviziune între copii și adulți, mulți copii au devenit experți în utilizarea tehnologiei și sunt capabili să acceseze și să utilizeze informațiile în moduri diferite. Rezultă că trebuie să ținem cont de perspectivele copilului în mass-media electronică.

Ultima caracteristică ce susține noua sociologie a copilăriei consideră că, *copiii sunt implicați în co-construirea copilăriei lor*. În timp ce un copil este clar determinat biologic ca și tînărul, determinanta socială variază în timp, spațiu, economie și cultură

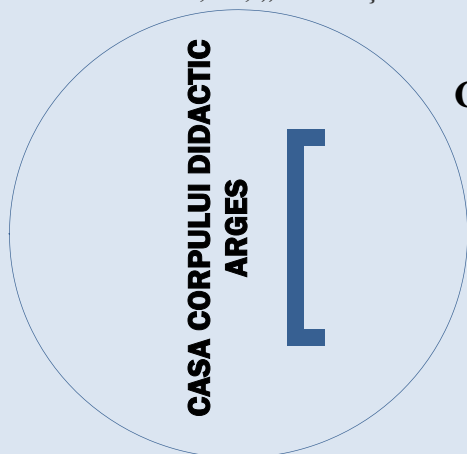
Astfel, în timp ce există unele dezbateri în literatura de specialitate contemporană despre efectul puterii adulților asupra copilăriei, copiii sunt văzuți ca activi implicați în co-construcția propriilor vieți. O explicație modernă a copilăriei caută să înțeleagă definițiile și înțelesul copiilor din propria lor viață și recunoaște competența copiilor și capacitatea de a înțelege și a acționa asupra lumii lor. Copilăria este privită în afara disciplinei de dezvoltarea umană. Copilăria nu este un concept static ci el suferă schimbări în dependență de timp, spațiu, cultură.

Copilăria trebuie trăită intens cu joc și voie bună, acel copil care nu se joacă rămâne sărac din punct de vedere cognitiv, afectiv, al întregii dezvoltări a personalității.

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

Bibliografie:

1. Alwin D. *Schimbările în orientările parentale ale copiilor din perspectivă istorică. Studiu sociologic despre dezvoltarea copilăriei*. Greenwich, Conn, JAI Press;
2. Kari Killen, "Copilăria durează generații la rând", Editura First, Timișoara, 2003.
3. Vincent, R., „Cunoașterea copilului”, E.D.P., București.,1972

COPILĂRIA-ÎNTRE REALITATE ȘI FICȚIUNE

*Prof învăț preșcolar Neamțu Elena
G.P.N din Școala Gimnazială „Tudor Arghezi”, Pitești*

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.

Copilaria este prima etapă. Ea pune bazele întregii vieți; în prima parte a copilăriei (până la 3 ani) copilul învață să meargă, să vorbească etc. Este de asemenea și cea mai frumoasă perioadă din toată viața. Într-a doua a parte a copilăriei (de la 3 la 10 ani) creșterea este mai înceată.

Inocența și naivitatea fac din copilărie o lume fericită, înconjurată de bine și apărată de puritate.

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Poate cea mai puternică arma împotriva răutăților adânc înrădăcinate în inimile oamenilor este copilăria. Inocența care însoțește aceasta vârstă surprinde mereu prin surâs și candoare. În sufletul unui copil e atât de multă speranță și dragoste încât rânindu-l i-ai omorî surâsul.

Copiii au felul lor de a vedea lumea și sunt singurii cărora nu le este frică de viitor. Își zidesc fericirea pe visuri iar poveștile în care „binele” învinge „răul” fac parte din realitatea lor. Între imaginar și fantastic, e o lume în care copiii se regăsesc, comunică și o trăiesc din plin, e o lume unde viața reală nu se regăsește și unde orice copil poate deveni un personaj îndrăgit, poate interpreta rolurile mult visate fără a fi constrânși de ceva, dar nu numai copiii se transpun acestei lumi, ci chiar și adolescenții, maturii.

Toate gândurile mărețe, toate invențiile cu adevărat importante au izvorât din sufletul unui copil care a visat să-și depășească condiția și să impresioneze lumea demonstrând astfel că evoluția societății depinde de ambiția visului unui copil.

Copiii mileniului trei, trăind într-o lume a vitezei, a electronicelor ce au pus stăpânire pe tot ce ne înconjoară, a făcut ca lumea veselă și plină de candoare a copilăriei, să stea ascunsă după imaginile monitorului computerului sau chiar să dispară.

Realitatea crudă în care trăim dezumanizează acea „zână” a poveștilor și basmelor reducând lumea copilăriei la o lume virtuală unde copiii preiau rolurile acelor personaje tridimensionale, iar imaginația ce ne făcea părtași la acele trăiri intense din cățile de povești să se transforme într-o „zână a roboților”, lăsând o incertitudine asupra faptului că „răul” învinge întotdeauna „binele”. Cu toate acestea copiii rămân copii, își trăiesc copilăria la momentul respectiv cu bune și rele, înconjurați de dragostea părinților, bunicilor, educatorilor și a celor din jur. Însă nu putem spune că toți copiii sunt privilegiați de aceste momente din viață care nu se pot uita.

Sunt copii care trebuie să lupte pentru apărarea propriilor drepturi, copii pentru care dragostea înseamnă atât de mult pentru că le lipsește. Acești copii au nevoie doar de o șansă pentru a-și demonstra valoarea.

E atât de greu să ajungi la sufletul unui copil însă e o aventură care merită într-adevăr trăită. Copiii detectează artificialitatea, minciuna și egoismul, oricât de mult ai încerca să-ți maschezi atitudinea, de aceea cu sufletul lor pur și inocent ne înobilează pe noi cei mari făcându-ne mai buni, mai curați și plini de speranță.

Reteta pentru o copilărie frumoasă: se pune o rază de soare, o petală de trandafir, o stea strălucitoare, o picătură de ploaie, câțiva fulgi de nea, un curcubeu, un câmp înverzit, o mare nesfârșită, cântecul duios al mamei, vorba înțeleaptă a bunicii, apoi se amestecă totul cu zâmbetul său cristalin!

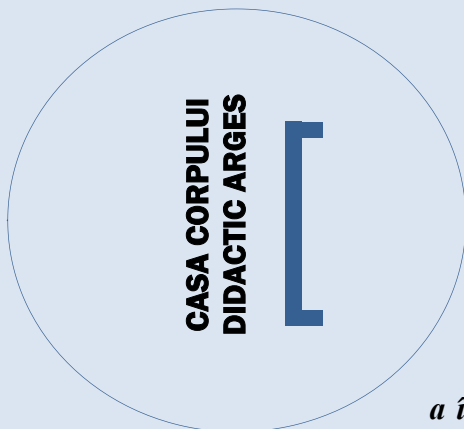
Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, reprezentând vârsta inocenței și a candorii. Jocul și joaca sunt elemente caracteristice copilăriei, ele îi dau farmec, reprezentând o modalitate prin care copiii pot descoperi lumea înconjurătoare și totodată minunatele lucruri pe care copilăria le poate oferi. Aceste elemente se află într-o legătură foarte strânsă: prin joc, copiii descoperă lumea, iar adulții se întorc la perioada copilăriei, redescoperind acea vârstă a inocenței. Datorită acestui lucru jocul a devenit adiacent unei alte teme și anume copilăria. Ea este cea care ne trezește la viață, cea care ne înconjoară cu dragoste, care îi aduce pe maturi în jocul nevinovat al copiilor, îi face să se prindă în hora minunată și inocentă ce înconjoară planeta.

Copilăria a fost și va rămâne cea mai de preț comoară pentru toți cei care au unde să se întoarcă.

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

Bibliografie:

- Birch, A., (2000), Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București
- Boțiu, V., Mihailiuc, H., (1993), Copilul și lumea sa, Editura de Vest, Timișoara 6
- Debesse, M., (1970), Psihologia copilului de la naștere la adolescență, Editura
- Leroy, G., (1974), Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică

COPILĂRIA – MINUNE NEMURITOARE!

*Prof. înv. preșcolar Holban Lidia
Școala Gimnazială „Marin Preda”, Pitești*

”Copilăria durează toată viața. Ea se întoarce mereu pentru a însufleți secțiuni mari ale vieții de adult. Poeții ne vor ajuta să găsim copilăria vie din noi, această lume permanentă, durabilă, de neclintit.” – Gaston Bachelard

Copilăria este unul dintre cele mai frumoase și mai deosebite anotimpuri ale vieții. Este o perioadă în care copiii sunt curajoși, creativi și neîngrădiți de prejudecăți sau frici. Copilăria este perioada în care se construiesc amintirile care vor rămâne pentru totdeauna în inima și mintea noastră.

În copilărie, totul pare mai ușor și mai frumos. Copilăria trăită cu visuri și bucurii bazate pe jucării simple, uneori din sărăcie, în care ne puteam lupta cu zmeul cel rău și credeam că suntem amici la cataramă cu Harap-Alb și cu Ileana Cosânzeana nu era oare mai frumoasă decât copilăria celor de azi, petrecută printre amici virtuali? Fiecare timp cu avantajele și dezavantajele lui..., totul este în schimbare, iar omul este extrem de adaptabil. Indiferent cărei generație am aparține, copilăria reprezintă un tărâm de poveste, cu prinți și prințese, plin de bucurie, zâmbete, joc și culoare. Este o insulă a nemuririi, luminată de soarele primei vârste, este un timp mitic și fericit în care visele devin realitate, iar realitatea devine basm. Copiii se bucură de lucrurile simple ale vieții, cum ar fi joaca, învățarea și descoperirea, încearcă lucruri noi, experimentează și își dezvoltă personalitatea își formează valorile și caracterul. De asemenea, învață despre responsabilitate, integritate și respect față de ceilalți. Aceste valori și trăsături de caracter vor influența viitoarele decizii și acțiuni ale unei persoane.

Odată cu trecerea anilor, toată această magie dispare, făcând loc unei lumi mult mai serioase, o lume în care uităm să zâmbim, să ne bucurăm de tot ceea ce ne înconjoară și este frumos, ne pierdem bucuria jocului, libertatea și infinitul imaginației copilăriei.

Ca și profesor, prin lucru cu puiții noștri am posibilitatea retrăirii acelor clipe magice ale copilăriei care ne ajută să fim veșnic tineri în sufletul nostru. Jocul este elementul care face ca trecerea de la grădiniță la școală să nu fie percepută de ființa umană ca un "șoc" ci ca o continuare firească a activităților desfășurate în cadrul grădiniței numai cu un grad de dificultate mai ridicat. Este suficient să privim copiii în timpul jocului pentru a ne face o impresie referitoare la conduita acestora și la particularitățile lor psihologice. Unii copii se exprimă deschis, clar, dezinvolt, în timp ce alții sunt mai reținuți, mai puțin activi. Școala trebuie să fie factorul major de educație înaltă și pilduitoare. Familia, trebuie de asemenea să-l pregătească pe copil pentru acest moment. La vârsta copilăriei, în etapa școlară, copiii încep să devină conștienți de ei înșiși, ca ființe existente în lume și își formează involuntar o imagine despre sine în care sunt înscrise gradat și nedeslușit încă datele fizice și posibilitățile intelectuale. Pe măsură ce crește, copilul învață să recunoască și să înțeleagă sentimentele pe care ei și alți copii le examinează, iar aceste sentimente vor fi împărtășite cu alte persoane. Atitudinea adultului față de copil, aprobativă și mai ales participativă, amplifică disponibilitățile creative ale copilului. Numai un educator deschis, cald, apropiat, va stimula potențialul creativ al acestuia.

Jocul și învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombina prezentările pe care le dispun propriile sale imagini, ascultând povești, basme, poezii, reconstruiește mental principalele momente ale narațiunii, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi. Prin tot ceea ce are specific manifestarea liberă a opțiunilor, ideea libertății depline în acțiune, trăirile afective intense în tot timpul acțiunii, etc., jocul permite copilului să întrețină legătura permanentă cu realitatea cotidiană, să-i înțeleagă exigențele și să acționeze în modul propriu și creator, în lumea în care trăiește.

Formarea unui om se face din copilărie, de aceea este foarte important să citim, căci lectura ne așază pe făgașul bun, valabil pentru o viață de om. Deși copilăria de ieri nu era una foarte bogată, ne aducea multă bucurie prin lucrurile simple.

În vederea valorificării la un nivel cât mai înalt a potențialului creativ al copiilor, este necesar ca fiecare cadru didactic să realizeze două acțiuni complementare:

- evaluarea nivelului pe care îl ating diferiți factori ai creativității la fiecare elev;
- găsirea celor mai eficiente modalități de activare, stimulare, educare, formare și dezvoltare a creativității;

Educatorii sunt cei care respectă ideile copiilor, îi ajută să gândească și să-și rezolve problemele singuri. Copiii care sunt liberi să greșească, să exploreze și să experimenteze, se vor simți liberi să inventeze, să creeze și să găsească multiple modalități de a rezolva situațiile întâlnite.

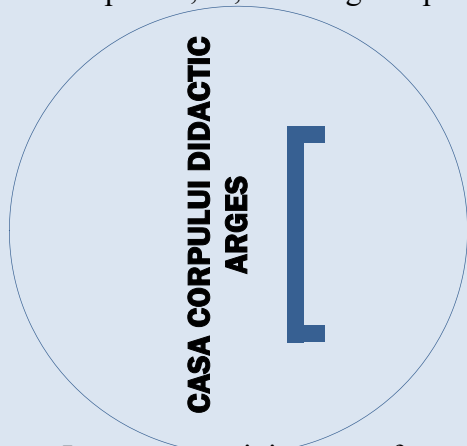
A.S. Macarenco aprecia înalt capacitatea pedagogului de a visa împreună cu copiii, de a-i pasiona prin visul său sau, a-i ajuta să vadă „bucuria de mâine”.

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă trăită de fiecare om și că dacă vom păstra copilăria mereu cu noi nu vom îmbătrâni nicicând.

„Copilul să nu știe nimic pentru că i-ai spus, ci pentru că a înțeles el însuși să nu învețe știința, ci s-o descopere.” JEAN-JACQUES ROUSSEAU

Bibliografie

1. Birch, A., Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București, 2000
2. Cojocaru, C., Creativitate și inovație, Editura Științifică și Enciclopedică, București 1975
3. Claparedé, E., Psihologia copilului și pedagogia experimentală, E.D.P., 1975

JOCURILE COPILĂRIEI

*Prof. înv. preșcolar Belicaru Ancuța – Elena
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată”, Pitești*

Joaca este activitatea preferată a fiecărui copil, indiferent de vârstă. Energici, curioși și întotdeauna pregătiți să încerce noi jocuri în aer liber sau în interiorul locuinței, copiii caută mai mereu să se distreze și să profite de timpul liber.

Câteva dintre activitățile distractive ale copilăriei erau, cu siguranță, joaca de-a v-ați ascunselea, șotronul sau lapte gros. Din fericire, toate aceste jocuri se mai pot încerca și astăzi, deoarece nu și-au pierdut deloc din farmec. Am făcut o listă cu cele mai frumoase și distractive jocuri ale copilăriei care pot fi încercate afară sau în casă:

- De-a v-ați ascunselea
- Șotron
- Rațele și vânătorii
- Țările
- 1,2, 3 la perete stai
- Frunza

De-a v-ați ascunselea - unul dintre cele mai cunoscute jocuri ale copilăriei de care nimeni nu s-a plictisit niciodată. La joc pot participa copiii cu vârsta peste 5 ani într-un număr cât mai mare și într-un loc suficient de mare, încât să existe multe locuri pentru ascuns.

Cum se joacă de-a v-ați ascunselea? Pe rând, unul dintre jucători va sta cu ochii închiși, acoperiți cu mâinile, și numără până la un număr care s-a decis de comun acord. Cât timp se numără, ceilalți jucători se

ascund. După ce se termină de numărat, după clasică propoziție "cine nu e gata, îl iau cu lopata", se începe căutarea celorlalți participanți la joc. Imediat cum găsești pe cineva sau îl recunoști, trebuie să te întorci în locul în care ai numărat și rostești numele celui pe care l-ai văzut.

Însă, dacă cel pe care l-ai văzut aleargă mai repede și ajunge înaintea ta în locul respectiv, atunci el scapă și nu este eliminat din joc. Activitatea continuă până ce sunt descoperiți toți jucătorii, iar cel care a fost prins ultimul, va număra tura viitoare de joc. Există și o situație aparte, atunci când cel care este descoperit ultimul, ajunge înainte la locul de numărare și "salvează turma". În acest caz, cel care a numărat la primul joc, va mai număra încă o dată la următorul joc.

Șotron - unul dintre cele mai jucate jocuri ale copilăriei, în special de fete. Este jocul care se desenează pe asfalt cu cretă colorată și are forma unui om cu șapte sau opt căsuțe.

Cum se joacă șotron Fiecare participant la joc își alege o piatră mică și cu aceasta trebuie să arunce pe rând în interiorul fiecărei căsuțe. El va merge într-un picior pentru a recupera piatra și se va întoarce la locul său fără să atingă vreo linie din șotronul desenat. Se continuă aruncarea până se ajunge la ultima căsuță desenată. În cazul în care participantul la joc a atins vreo linie a cadranelor, acesta pierde jocul și vine alt copil în locul lui. Câștigă jocul șotron cel care a reușit să arunce piatra în toate căsuțele de la start până la final.

Rațele și vânătorii - unul dintre cele mai antrenante și distractive jocuri ale copilăriei, care încă își păstrează farmecul și este jucat de majoritatea copiilor.

Cum se joacă rațele și vânătorii Toți jucătorii se împart în două grupe: rațe și vânători. 2 Copii sunt vânătorii, iar restul sunt rațele. În fiecare capăt al spațiului de joacă se află câte un vânător, care nu are voie să intre în spațiul de joacă, deoarece acolo se află rațele.

Vânătorii au rolul de a vâna rațele cu mingea. Când un jucător care este rața este atins cu mingea, acesta iese din joc. Ultima rață rămasă în joc trebuie atinsă cu mingea de vânători din maximum atâtea încercări câți ani are. Dacă vânătorii nu reușesc, jocul se mai face o dată cu aceiași vânători.

Țările - un joc ce poate fi jucat în aer liber, în parc, în parcare, în curtea școlii, în trei sau mai mulți jucători, toți cu vârsta peste 4 ani.

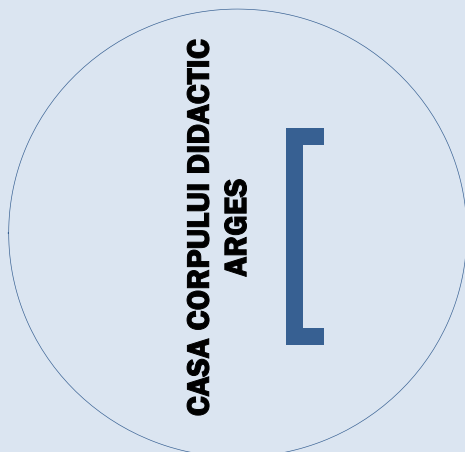
Cum se joacă Țările Fiecare jucător trebuie să își aleagă o țară pentru care să joace. Se face un cerc mare cu ajutorul unei bucăți de cretă și fiecare jucător primește o bucată din cerc în care va trebui să-și scrie numele țării pe care și-a ales-o. După ce s-a stabilit care este jucătorul care începe primul, acesta ia mingea și strigă tare: „să traga mâța de coadă și șoarecele de urechi țara cu numele de ...” și va spune o țară dintre cele desenate și înscrise în joc. El va arunca mingea în aer, iar jucătorul cu țara care a fost strigată trebuie să prindă mingea cât mai repede, să o aducă în cerc și să strige stop. În tot acest timp, restul jucătorilor fug departe de el, iar când se aude stop, nimeni nu mai are voie să se miște. Jucătorul cu mingea își va alege un alt participant la joc pe care va încerca să-l nimerească cu mingea. Are voie să facă trei pași în direcția lui, iar dacă îl va nimeri cu mingea, atunci va câștiga o bucată din țara celui atins. Dacă nu reușește să-l atingă, atunci cel care nu a fost nimerit, va lua o bucată din țara celui care a aruncat după el.

1,2,3 la perete stai - unul dintre jocurile copilăriei ce se poate juca afară cu cât mai mulți jucători. Cum se joacă 1,2,3 la perete stai Se numără jucătorii și se alege cel care va sta primul cu fața la perete. Restul jucătorilor vor sta la mai mult de 3 metri în spatele celui care stă la perete, iar jocul începe atunci când jucătorul va spune: "1,2,3 la perete stai". În tot acest timp, ceilalți jucători vor încerca să se apropie cât mai mult de perete, iar după ce jucătorul de la perete va spune "stop", el se va întoarce cu fața la restul jucătorilor și cine este prins încă în mișcare, este trimis înapoi la linia de start.

Frunza - se poate juca în orice spațiu exterior în minim patru jucători și tot ce ai nevoie este puțină cretă. Cum se joacă Frunza Se împart jucătorii în 2 echipe. Pe asfalt se desenează un traseu asemănător cu cel de mai jos. F = gălușca fermecată, M = gălușca moartă, Triunghiul verde = frunza.

Bibliografie

- <https://gokid.ro/jocuri-distractive-din-copilarie-jocuri-in-aer-liber-si-de-interior/>
- <https://www.libertatea.ro/lifestyle/jocurile-copilariei-idei-de-jocuri-distractive-pentru-afara-sau-in-casa-3286069>

JOCUL – ACTIVITATEA SPECIFICĂ PREȘCOLARULUI

*Prof. înv. preșcolar Petrescu Elena Adriana,
Grădinița cu Program Prelungit "Dumbrava Minunată" Pitești*

„Cine spune joc spune, totodată, efort și libertate, o educație prin joc trebuie să fie o sursă atât de efort fizic, cât și de bucurie morală. Tocmai această plăcere morală trebuie s-o transpunem în educația noastră dacă vrem ca ea să completeze activitatea spontană a jocului. În acest scop, trebuie să-i propunem copilului obstacole pe care vrea să le învingă. În lipsa unor asemenea obstacole educația își va pierde întreaga savoare și nu va fi decât o hrană searbădă și indigestă”. (J. Chateau, 1972, p. 65)

Jocul își găsește motivația și împlinirea în sine însuși. Spre deosebire de învățare, nu țintește în mod explicit obținerea de noi cunoștințe sau alte produse ale învățării iar în comparație cu munca, jocul nu are ca finalitate obținerea unor bunuri materiale.

Jocul apare la toți copiii și, cu o frecvență mai mică și o semnificație întrucâtva diferită, este prezent și la adulți. Dar, dacă pentru aceștia din urmă jocul constituie cel mai adesea o formă de divertisment, pentru copil el nu este nicidecum distracția. El este în esență o modalitate de investigație și de cunoaștere a lumii reale, o pre-învățare (Văgotski, Piaget, Wallon), un spațiu de satisfacere a dorinței firești de manifestare a independenței (Freud), un mijloc de comunicare (Bateson).

Implicarea copilului în joc este deplină; el își antrenează spontan și voluntar tot potențialul fizic, intelectual, afectiv, jocul reprezentând astfel un mijloc de realizare a sinelui (Claparede) și de formare a eu-lui (Chateau).

Unul dintre mijloacele folosite din ce în ce mai frecvent în cadrul procesului de instruire și educare a preșcolarilor și a cărui eficiență a fost dovedită printr-o serie de studii sau cercetări de specialitate este *jocul didactic*.

Rolul și importanța jocului didactic constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare, consolidare și *verificare* a cunoștințelor, iar, datorită caracterului său formativ, influențează dezvoltarea personalității copilului.

Prin joc, copilul învață cu plăcere, devine interesat de activitatea care se desfășoară; cei timizi devin cu timpul mai volubili, mai activi, mai curajoși și primesc mai multă încredere în propriile capacități, mai multă siguranță și rapiditate în răspunsurile pe care le elaborează.

Datorită conținutului și a modului de desfășurare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al grupei, dezvoltând spiritul de echipă, de într-ajutorare; de asemenea, se formează și se dezvoltă unele deprinderi practice elementare și de muncă organizată.

Fiind o metodă activă de învățare, prin joc copiii reușesc să se integreze în climatul socio-afectiv al mediului în care se desfășoară procesul de învățare. Faptul că între ei se creează o stare de competiție îi determină să-și amplifice dorința de cunoaștere. Jocul didactic îl conduce pe copil la descoperirea unor adevăruri printr-un efort care, datorită formei atractive, pare mult mai mic, are rolul de a dinamiza gândirea, imaginația, creativitatea copiilor precum și viața afectivă, oferindu-le un randament sporit de învățare. Copilul participă activ la propria formare, achiziționând cunoștințe, formându-și aptitudini și comportamente.

Copiii învață să utilizeze bine informațiile, timpul, spațiul și materialele puse la dispoziție, li se dezvoltă capacitatea anticipativ-predicativă, divergența și convergența gândirii.

Jocul didactic trebuie să aibă un conținut și o structură bine organizate, subordonate particularităților de vârstă și sarcinii didactice, să se desfășoare după anumite reguli sub directa supraveghere a educatoarei, rol important căpătând latura instructivă, elementele de distracție nefiind decât mediatori ai stimulării capacităților creatoare. El poate fi folosit și ca moment pentru fixarea cunoștințelor la sfârșitul unei lecții. În acest caz, problema care se ridică este aceea a timpului dedicat efectiv dimensiunii ludice a activității, dat fiind faptul că accentul cade adesea pe secvența de dobândire nemijlocită a noilor cunoștințe.

Deseori, jocul didactic este folosit cu succes în acele tipuri de activități care sunt dedicate recapitulării, constituind și un reper *de evaluare* pentru educatoare, evaluare pe care preșcolarii o conștientizează mai puțin decât în cazurile stricte de evaluare anunțate. (Adina Glava și colab., 2009, p. 139)

Practic, în toate situațiile, pentru ca jocul didactic să dea rezultate optime, una dintre condițiile esențiale este buna pregătire a lui. Oricare ar fi tipul de joc, acesta impune cadrului didactic respectarea anumitor etape și cerințe metodice. Prioritar, este vorba despre exigențele legate de proiectarea și organizarea jocului, despre explicarea și fixarea regulilor de joc, precum și despre desfășurarea propriu-zisă a jocului didactic.

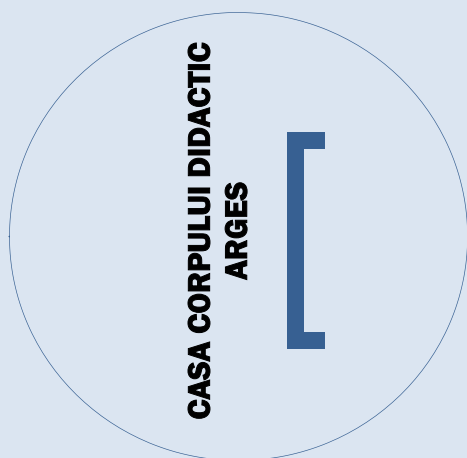
O problemă mult discutată în literatura de specialitate este aceea a finalizării acțiunilor instructiv-educative care sunt focalizate structural pe ideea de joc didactic, respectiv problematica recompenselor oferite copiilor ca participanți la joc. În unele situații se obișnuiește să se condiționeze primirea unor recompense de obținerea unor rezultate bune în joc. Acest fapt însă, poate duce la modificarea caracterului jocului didactic, deoarece o mare parte dintre copii vor urmări obținerea recompensei, fapt ce influențează negativ scopul pentru care a fost creat și facilitează apariția unor interese momentane, înguste din punct de vedere valoric.

Utilizarea unei game variate de jocuri, alese cu discernământ, în funcție de condițiile concrete ale fiecărei grupe de copii, în funcție de scopul și sarcina didactică propusă, duce cu certitudine la formarea unor deprinderi trainice, proprii învățării, și implicit la un progres evident al proceselor psihice, al nivelului intelectual al copiilor. Organizând jocuri și activități cât mai interesante, mereu noi, exerciții a căror soluționare reclamă „minte ageră” și posedarea unor „cheițe minune”, am încercat să trezesc și să întrețin un climat care generează curiozitate, dragoste pentru investigație, favorizând totodată descătușarea tuturor forțelor intelectuale și a motivației intrinseci.

Prin joc se asigură premisele afectiv-motivaționale pentru suprimarea stărilor de încordare și neîncredere resimțite de unii dintre copii față de cerința de a lucra independent și de a „crea”. Acceptate ca divertisment și joc al fanteziei activitățile de mai mare dificultate sau cele de *evaluare* se efectuează facil, fără trăirea subiectivă a efortului. Apreciind pozitiv încercările individuale, aprobând creațiile și evitând evaluările negative și critice se asigură un climat în care, dobândind încredere în forțele proprii și dragoste pentru activitate, preșcolarii se descătușează total.

Bibliografie

- Claparede, Ed., (1975), *Psihologia copilului și pedagogie experimentală*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Glava, Adina; Pocol, Maria; Tătaru, Lolica-Lenuța, (2009), *Educația timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Paralela 45, Pitești.
- Piaget, J., (1972), *Psihologie și pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

TIMIDITATEA COPILOR

*Prof. inv. preșcolar Păun Mihaela
G.P.P. "Dumbrava Minunată" Pitești*

Timiditatea...Un cuvânt, o stare, o caracteristică a unora dintre noi pe care o putem avea în diferite situații. Fiecare poate am trecut prin momente de timiditate...Cum ne-am simțit atunci?...

Din exterior, pentru mulți din jurul nostru, timiditatea este considerată un semn de slăbiciune, un defect. De aceea, copiii timizi sunt de cele mai multe ori victime sigure ale unor glume răutăcioase din partea colegilor de grupă/clasă sau a adulților care doresc să-i determine să relaționeze cu orice preț și consideră că aceștia trebuie să fie mai puternici.

Dincolo de predispoziția genetică, lipsa expunerii la situațiile de viață, izolarea cu prilejul pandemiei au favorizat din plin timiditatea în rândul copiilor mici.

Timiditatea poate să varieze ca intensitate. Unii copii se simt puțin timizi, resimt un ușor disconfort pe care îl pot depăși după câteva minute în care aceștia rămân observatori ai lumii/spațiului/situațiilor noi. Alți copii se tem foarte tare de interacțiunile sociale, iar această frică îi blochează zeci de minute, ore în șir. Neliniștea

puternică (anxietatea) și stările deprimante derivă din această timiditate crescută.

Nu toți copiii care sunt fericiți jucându-se singuri, pot fi considerați timizi. Teama și anxietatea sunt elemente esențiale ale timidității. Un aspect care ar trebui să le dea de gândit adulților, fie ei părinți sau cadre didactice, este neliniștea intensă care îi cuprinde pe copii atunci când trebuie să se îndepărteze de persoanele de atașament.

Ce fel de familii formează copii timizi? Dacă observi cu atenție familiile copiilor timizi, îți dai seama că ele se încadrează în unul din următoarele tipare:

*Cel puțin unul din părinți este foarte sever. Severitatea înseamnă așteptări foarte ridicate și intoleranță față de greșeli, oricât ar fi de mici. Părintele sever setează standarde foarte înalte, este perfecționist, demască orice greșeală, critică, rușinează. Chiar dacă severitatea părintelui nu se îndreaptă spre copil ci spre cei din jur, copilul învață rapid că oricând poate deveni și el ținta severității.

*Părinții supraprotectori. Acești părinți excesiv de apropiați de copii stau mereu la un pas în spatele copiilor. Din dorința de le oferi acestora o copilărie ușoară, părinții supra-protectori fac în locul copiilor tot ce ar trebui să facă lângă copii. "Lasă că fac eu pentru tine" spun acești părinți și le inhibă copiilor inițiativa de a face ceva. Astfel, supraprotecția le ia copiilor șansa de a acumula experiențele de viață necesare pentru a socializa și pentru a se deschide față de cei din jur.

*Familiile izolate. Aceste familii au relații armonioase în interiorul familiei, însă există o lipsă aproape totală de comunicare cu cei din jur. Fie că sunt la rândul lor timizi, fie că au schimbat mediul, părinții familiilor izolate declară că nu au prieteni de familie și nici nu prea au relații semnificative cu ceilalți. Din această cauză, nici copiii lor nu au prieteni cu care să se joace și nici ocazii suficiente de a socializa.

*Familiile neglijente, destrămate. Din cauza altor probleme mai grave, copiilor din aceste familii nu li s-a acordat niciodată atenție cu adevărat. Dorințele lor nu au fost luate în seamă, nimeni nu a venit în întâmpinarea nevoilor lor. Astfel, copiii din aceste familii și-au format credința că nimănui nu le pasă de ei și că ei, că ființe, nu merită să fie băgați în seamă. În spatele timidității lor este credința că oricum nimănui nu le pasă de ei, așadar nu au de ce să se exprime.

Copilul timid se adaptează mai greu și din acest motiv se recomandă mai multă atenție la etapele procesului de acomodare. Este esențial ca părinții să se informeze din timp despre acomodarea blândă, astfel încât să poată folosi cât mai multe strategii utile

Ca adulți, părinți sau cadre didactice, îl vom ajuta pe copil să **răspundă prietenos** la comportamente prietenoase. Copii care răspund prietenos atunci când un alt copil face un gest drăguț pentru ei, se descurcă mult mai bine în relația cu ceilalți. Ajuțați-l pe copil să observe aceste comportamente din partea celorlalți și să răspundă întocmai! Un simplu "Mulțumesc." poate face diferența, deoarece bunătatea este apreciată și răsplătită.

Îl vom încuraja permanent să-și manifeste **creativitatea**. Simțul creativ îi va îmbunătăți modul în care acesta se comportă în situațiile noi cu care se confruntă, deoarece îl va ajuta să găsească propriile soluții de a rezolva probleme. Flexibilitatea adulților din jur îi va permite copilului să fie liber. Îl vom încuraja întotdeauna să **experimenteze**. Copii au nevoie să se implice în multe activități care reprezintă situații noi pentru el.

Aprecierile primite de la noi sunt foarte importante pentru cei mici, deoarece noi suntem un model pentru ei, iar aceștia ne respectă. Copii vor înțelege cât de mult le sunt apreciate eforturile și energia pe care aceștia le depun pentru o sarcină. Să-i laudăm indiferent

de cât de mic e lucrul pe care l-a făcut. Dacă are o idee sau dacă învață ceva nou, să-i oferim laude pentru a ști că eforturile sale și modul său de gândire sunt recunoscute. Ei vor dori să depună și mai multă energie în ceea ce fac. Și astfel, vor reuși să realizeze tot ceea ce își vor propune.

Greșelile sunt bune!-Copilul timid are nevoie de multă susținere din partea adulților, mai ales atunci când greșește. Modul în care ne comportăm cu el, atunci când greșește este modul în care se va comporta el cu sine însuși atunci când va crește și va face o greșeală. Îl vom încuraja să încerce din nou și din nou până va reuși. Greșelile sunt o oportunitate pentru ei de a se dezvolta și de a învăța lucruri noi. Trebuie să le atragem atenția asupra faptului că de fiecare dată când încearcă există o îmbunătățire, iar acest lucru îi va face și mai dornici să încerce din nou.

Pot și de unul singur!-E important ca atunci când nu îi iese ceva, să îl lăsăm să încerce singur să găsească soluții, nu să facem treaba în locul lui. Doar așa acesta va învăța să se descurce în orice situație și să-și dezvolte abilitatea de a rezolva probleme, astfel câpătând și mai multă încredere în forțele proprii. Îl vom lăsa să preia inițiativa în anumite situații, nu îi vom spune mereu ce să facă. Eventual, îl vom ghida cu întrebări pentru a afla soluția la o problemă: "Ce ai făcut data trecută?","Ce crezi că ai putea încerca acum?","Cum ai putea îmbunătăți acest lucru?","Când ai reușit să faci ceea ce îți propui, cum ai reușit? Ce pași ai urmat?".

Jocuri de rol-Vom exersa cu cel mic modalități de interacțiune cu alți copii: cum invită un copil să se joace cu el, cum oferă sau primește un cadou, cum salută când ajunge la gradiniță etc. Vom evita să etichetăm copilul ca fiind timid fiindcă vom determina reacții din partea lui care într-adevăr să-i accentueze și mai mult timiditatea. De exemplu, vom evita să îl numim pe copil "timid" de față cu alte persoane sau să îi spunem "Nu trebuie să fii timid".

Și nu în ultimul rând, **răbdarea** e esențială când ne confruntăm cu un copil timid. Dacă vom înțelege de ce copilul este timid și vom afla ce se află în spatele timidității sale, ne va fi mult mai ușor, nouă adulților, să îl ajutăm și să găsim soluții optime pentru a-l ajuta să treacă peste orice obstacol de netrecut pentru el.

Unele persoane reușesc să își depășească timiditatea, în mod deliberat (deci nu întâmplător) prin expunere frecventă la contexte noi. Altele rămân timide și retrase toată viață. Un copil timid poate deveni un adult care se ferește de interacțiunea cu oamenii, care nu este în centrul atenției la locul de muncă, ci își vede strict de treaba lui. Evită ieșirile în grup, preferând să iasă doar cu partenerul de viață. Folosește telefonul ca pe un pretext pentru a se refugia în lumea sa, evită conversațiile, nu-și va face prieteni deoarece nu crede că ar avea vreun sens să investească timp și resurse într-o relație nouă, se retrage când este înfruntat direct sau chestionat în legătură cu viața personală. Adultul timid are nevoie de rutină, aceasta îi dă senzația de control și de predictibilitate.

Ca și educatoare, implicarea copiilor timizi în activitățile de grup, în care ei se simt în largul lor și pot socializa fără inhibiții poate fi o dovadă eficientă de apreciere din partea noastră.

Ca părinți, este bine să vă încurajați copiii să facă ceea ce-

BIBLIOGRAFIE:

* Burstein M, Ameli-Grillon L, Merikangas KR. Shyness versus social phobia in US youth. Pediatrics.;128:917-925. Retrieved , 2011

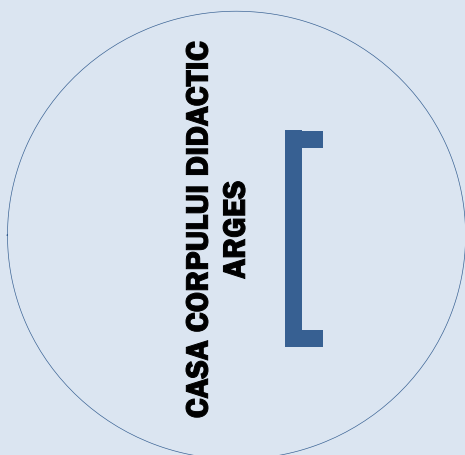
*<https://lumealufiram.ro/copilul-timid/>

*<https://psihologpentrucopii.ro/2016/02/de-ce-apare-timiditatea/>

și doresc, să nu-i solicitați cu lucruri inutile, peste puterile lor, care nu le fac plăcere. Dați-le siguranța că sunteți mereu alături de ei, că se pot baza pe dumneavoastră și nu-i forțați să fie sociabili împingându-i de fiecare dată în față pentru a ne lăuda cu ei „Ea este fiica/fiul mea/meu”.

Să-i încurajăm când au reușit să-și depășească timiditatea pentru a-i determina să repete comportamentul. Trebuie să avem cât mai multă răbdare și să nu-i subapreciem.

”Apele liniștite sunt cele mai adânci”. Poate vom afla lucruri pline de înțeles. Doar să ascultăm și să observăm...

COPILĂRIA- LUMEA MIRACOLULUI ȘI A MAGIEI

*Prof. inv. preșcolar Matei Adriana Cristina
G.P.P „Dumbrava Minunată”, Pitești*

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.

Copilăria este sentimentul cel mai de preț din viața unei persoane. Cu toții am fost copii și am trecut și prin momente bune și prin momente mai puțin bune. Toți am făcut vreo năzdrăvănie, toți am spart câte un geam, toți ne - am bătut cu apă. Cu anii copilăriei nu ne mai întâlnim niciodată. La o anumită vârstă regretăm tot ceea ce nu am făcut la timpul respectiv, tot ce putem face însă am ezitat cu dispreț. Copilăria are un efect mirific în viața fiecăruia, deoarece din copilărie aflăm multe lucruri, învățăm tot ceea ce mai târziu ne este util, din copilărie dobândim cei 7 ani de acasă. Copilăria nu are niciun farmec fără zgârieturile din cot sau juliturile din genunchi. Noi cu toți suntem copii și ne considerăm copii, atâta timp cât avem părinți lângă noi. Copilăria înseamnă statul afară de dimineață până seara, statul cu prietenii, jocurile specifice vârstei. Jocurile copilăriei sunt cele mai fabuloase, furatul de mere și cirese. Cu toții am da orice să reîntoarcem anii copilăriei și măcar să reținem un moment din acele clipe mirifice.

Acum îmi amintesc cu drag diferite întâmplări ale copilăriei, evenimente importante pentru mine, care mă fac să zâmbesc și să evadesc din rutina obositoare a vieții de zi cu zi... ca o carte, pe care o pot citi oricând, ca un film, pe care îl rulează cinematograful gândurilor, ca un cântec pe care îl pot auzi doar eu... și asta mă face să mă simt specială!

Nu știu cât de mult se bucură alții, dar eu zâmbesc adesea, când aieva, îmi amintesc de prima poezie la 5 ani, de prima carte primită de la Moș Crăciun, de prima zi de școală... de fiecare apus, de fiecare noapte alături de Cățelușul de plus Bob care era jucăria noastră preferată cu care ne-am jucat toți în fiecare zi! Le rememorez... doar atât mai pot face, în fiecare zi, când descopăr un alt aspect al întâmplării, din copilăria mea, realizând că

nu mă cunosc prea bine, observînd schimbările făcute, care nu sînt prea multe, dar sînt totuși suficiente pentru a-mi pierde copilăria!

Cînd suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plîngem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertînd și uitînd repede micile supărări. Însă cînd ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zîmbim și râdem cu rețineră, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimîndu-ne liber emoțiile și ne mai avînd acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Copiii din ziua de astăzi nu mai știu ce înseamnă copilăria. Trăiesc într-o lume virtuală, petrecînd ore în șir în fața calculatorului, jucînd jocuri impregnate de violență, la televizor, ascultînd o muzică zgomotoasă care nu mai reușește să atingă sufletul. Pe vremea mea, copilăria însemna un mod de a trăi sănătos, în spațiul nepoluat din mijlocul naturii, o lume care mă ducea cu gândul la basmele cu zâne, unde experimentam frumosul, unde binele era ridicat la rangul de virtute. Aveam timp să citesc cărțile de povești care m-au ajutat să discern binele de rău și să-mi adun în suflet cantitatea necesară de cunoaștere.

Pentru mine copilăria este cea mai frumoasă și îndrăgită etapă a vieții, pe care cu siguranță nu o voi putea uita niciodată. Astăzi este ziua copilului, a inocenței și a jocului! Ziua copilului este un prilej de a sărbători minunata perioadă a vieții pe care o numim copilărie.

În această zi soarele va străluci și îngerii din cer vor cobori să mîngâie copiii lumii întregi, să-i iubească pentru puritatea sufletelor, fiindcă ei sunt binecuvîntați de Dumnezeu. Copiii sunt îngerii pămîntești ai lui Dumnezeu! Ei sunt capabili să schimbe o viață, ei aduc bucurie acolo unde există tristețe, aduc pace acolo unde există ură și răzbunare, aduc poftă de viață acolo unde aceasta nu mai există. Da, copiii sunt o valoare și un dar de la Dumnezeu. Neîncetat avem de învățat de la ei.

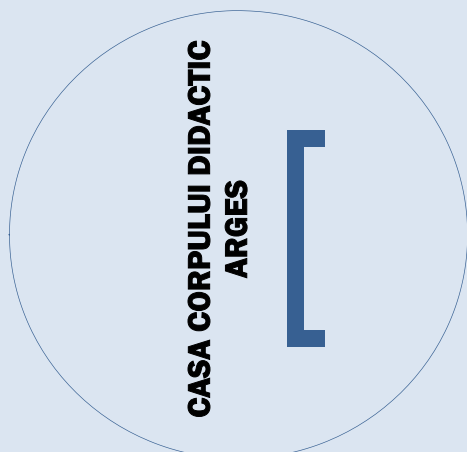
Copilăria, din punct de vedere al formării individului, este etapa învățării de la zero, etapa formării caracterului și a dezvoltării anumitor aptitudini. Această etapă este influențată de mai mulți factori: familia, cercul social, informația oferită, educația, dezvoltarea anumitor aptitudini, găsirea hobbyurilor și a predispușilor spre știință sau artă.

Un copil educat într-o familie unde părinții acordă destulă atenție și investesc bani și timp pentru a-i arăta cât de frumoasă și mare este lumea va crește un individ inteligent, bine informat, cu deschidere spre multe domenii. O familie în care copilul este ținut din scurt, mereu izolat de semenii săi, obligat să facă ceva, va crește un individ fricos, complexat, frustrat. Astfel, foarte mult contează implicarea părinților în formarea copilului; în dependență de aceștia, copilăria va fi o amintire frumoasă sau un coșmar.

În concluzie, copilăria este cea mai frumoasă și cea mai ușoară etapă a vieții, cînd ai totul pus pe masă, doar să vrei să întinzi mîna. Pe de altă parte, aceasta este o perioadă influențată foarte mult de oamenii de care ești înconjurat. Oricum, aceasta rămîne a fi timpul demult pierdut, în căutarea căruia nimeni nu a reușit să pornească; nu poți ajunge timpul, și nici copilul care acum câțiva zeci de ani avea zîmbetul tău...

Bibliografie:

- Kari Killen, „Copilăria durează generații la rînd”, Editura First, Timișoara, 2003;
- Rose Vincent, „Cunoașterea copilului”, E.D.P., București, 1972;

MAGIA COPILĂRIEI

*Prof. învă. preșcolar Buleteanu Ramona Ioana
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Pitești*

Copilăria este cea mai frumoasă și îndrăgită etapă a vieții, pe care cu siguranță nici un copil nu o va putea uita niciodată.

Copiii sunt îngerii pământești ai lui Dumnezeu! Ei sunt capabili să schimbe o viață, ei aduc bucurie acolo unde există tristețe, aduc pace acolo unde există ură și răz bunare, aduc poftă de viață acolo unde aceasta nu mai există. Da, copiii sunt o valoare și un dar de la Dumnezeu. Neîncetat avem de învățat de la ei.

Copilăria este o lume în care nu ne putem întoarce niciodată cu totul, deși putem păstra în sufletul nostru spritul de aventură și inocența.

Universul copilăriei este magic, un loc dominat de puterea imaginației, unde parcă spațiul și timpul stau în loc pentru a savura bucuria pe care o trăiesc copiii. Vârsta inocenței este o cheie spre fericirea tuturor, deoarece a fi copil înseamnă să împarți cu toți care te înconjoară bucuriile pe care le trăiești, este perioada în care începem încetul cu încetul să ne dezvoltăm ca persoane, devenim unici față de ceilalți.

Frumoasa, fascinanta, magica, vârstă a inocenței ne rămâne în suflet și ne vom aminti cu zâmbetul pe buze momentele în care nu aveam nici o grijă, când ne jucam cât e ziua de lungă, clipe în care ne vom conferi un strop de bucurie de fiecare dată când ne vom aminti de ele în anii ce vor urma. Rămânem doar cu amintirile, cu un strop de regret că nu am putut profita la maxim de unele momente, ne-am îndepărtat de unii dintre prietenii noștri de atunci, iar copilul din noi rămâne singur și prăfuit stând într-un colt al sufletului nostru, plângând pentru clipele de demult.

Dorul copilăriei mă cuprinde ori de câte ori mă gândesc la copilăria mea care miroase a regina nopții, a flori de tei și a lămâița buniciei.

Îmi amintesc cu nostalgie cerul plin de stele, nopțile târzii de vară luminate de licurici pe care le petreceam la poartă împreună cu alți copii.

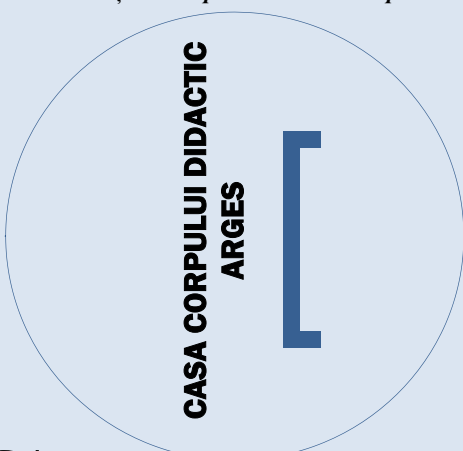
Am avut o copilărie minunată petrecută la țară cu buniciei și dacă aș putea da timpul înapoi, aș alege același loc magic să îmi mai petrec încă o dată copilăria.

Așteptam cu nerăbdare să începă desenele animate Sandy Bell, Floarea cu șapte culori și Pantera roz. Chiar și acum îmi amintesc cu mare drag melodiile care însoțeau genericul desenelor animate.

Clipele petrecute cu surorile mele, la bunici au rămas în adâncul sufletului meu cele mai frumoase momente din viața mea și ori de câte ori merg acasă la bunici mă simt un copil răsfățat și iubit, dar sunt momente când îmi este tare dor de minunata lume a copilăriei în care nu știam ce înseamnă răutatea, grijile cotidiene, îmi este dor de copilăria mea frumoasă!

Copilaria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

Copilăria va rămâne mereu proaspătă în memoria mea și va fi în permanență un reper despre ce înseamnă fericirea. Atât timp cât voi avea în suflet o bucățică din copilăria mea fericită, cred că îmi voi putea păstra un zâmbet pe față, indiferent de încercările prin care mă va purta viața.

COPILĂRIA PRIN OCHI DE ADULT

*Prof. înv. preșcolar Peican Roxana
G.P.P. Dumbrava Minunată, Pitești*

“Copilăria este cadoul pe care ni-l dă viața” - Horațiu Mălăieles

Copilăria are un rol foarte important în dezvoltarea vieții adulte.

Conform teoriei învățării sociale a celebrului psiholog de la Universitatea Stanford, Albert Bandura, modelele pe care și le alege un copil, explică o mare parte din comportamentul lui. El susținea că oamenii învață deseori, doar privindu-i pe ceilalți, codează aceste informații și în multiple ocazii, folosesc această informație drept ghid pentru propriul comportament.

Deși copilul nostru ni se pare că ar semăna în comportament cu mama, cu tata, cu bunicul ori bunica, de fapt el își poate alege cu totul alte modele comportamentale din jurul lui, de la școală, profesori sau colegi, ori din media, la care este expus din plin în ziua de azi, alegând anumite celebrități cu care rezonază sau la care aspira.

Copilăria este cea mai importantă perioadă a vieții unui om. Chiar dacă mulți dintre noi nu își amintesc primii ani de viață, experiențele pot rămâne ani de zile și continuă să ne influențeze viața până la vârsta adultă. Experiențele noastre din copilărie afectează comportamentul și personalitatea până la vârsta adultă, chiar dacă atunci nu eram conștienți de existența acestei conexiuni.

Multe persoane în zilele noastre au nevoie de terapie pentru a putea trece peste copilăria care încă le afectează vârsta adultă. Dezvoltă tot felul de frici sau comportamente care pot afecta relațiile cu cei din jur. Vârsta adultă poate fi văzută ca o extensie a experienței din copilărie. O persoană va încerca să-și îndeplinească dorințele copilăriei atunci când va deveni adult într-un mod care este acceptabil de societate și cultură.

În copilărie este foarte important ca părinții să îi ofere dragoste și siguranță copilului. Afectiunea fizică și emoțională a devenit una dintre cele mai importante cerințe atunci când vine vorba de copilărie. Dacă părinții nu îi asigură aceste lucruri copilului, de aici pot apărea probleme în viața adultă, care vor necesita terapie iar acest proces poate dura și îi poate afecta pe cei din jur.

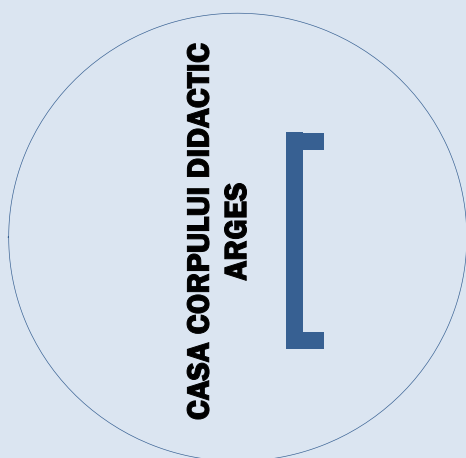
Generația de acum este foarte conștientă de faptul că acțiunile din copilărie pot afecta viața atunci când devii adult. Modul în care ești crescut și sentimentul de siguranță pe care îl creează copilăria, toate au impact asupra dezvoltării emoționale și fizice, și a drumului pe care o luăm ca adulți.

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă a vieții și totodată și cea mai importantă. Cine își aduce cu drag aminte de copilărie înseamnă că a avut o copilărie fericită și magică. În această perioadă copilul trăiește foarte multe experiențe noi și trece prin transformări multiple. Această perioadă este apreciată de unii psihologi ca fiind etapa definitorie a dezvoltării unui copil. S-a auzit de multe ori spunându-se expresia cei șapte ani de acasă contează cel mai mult. Cu siguranță, cam așa este.

Cu toate acestea, este crucial să știm cât de important este rolul familiei în dezvoltarea copilăriei. Părinții sunt primii profesori ai copiilor. Mai presus decât îngrijirea de zi cu zi, școala sau alte activități, cea mai mare parte a învățării unui copil are loc acasă. De acasă, din familie învață tot felul de obiceiuri, care mai târziu le va pune în practică ca adult. Crearea unui mediu în care copilul poate învăța abilitățile și valorile adecvate, precum și cum să socializeze și să fie în siguranță creează o bază solidă pe care copilul poate crește și poate deveni un adult model.

Referințe:

- Oana Moraru - Copilul și modelele comportamentale
- <https://www.wawlist.com/2021/10/24/copilaria-are-un-rol-esential-in-dezvoltarea-vietii-adulte/>

"COPILĂRIA ESTE CEA MAI DE PREȚ COMOARĂ DE PE PĂMÂNT!" - Riana Bulancea

Cadre didactice: Bulugea Denisa Ioana

Vizitiu Andra Maria

Grădinița cu Program Prelungit Dumbrava Minunată Pitești

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.

Perioada preșcolară este descrisă în psihologie ca marcând cea de-a doua copilărie, iar datorită complexității sale, din punct de vedere al dezvoltării psiho-afective a copilului, această perioadă reprezintă „vârsta de aur a copilăriei“. Preșcolăritatea presupune stadiul în care copilul are parte de o dezvoltare psihică spectaculoasă, cu salturi și achiziții calitativ-cantitative, ce au ca rezultat adaptarea individului la mediul de viață prin organizarea și reglarea comportamentelor și a personalității. Stadiul preșcolărității se împarte în trei substadii și anume, în preșcolăritatea mică (3-4 ani), preșcolăritatea mijlocie (4-5 ani) și preșcolăritatea mare (5-6 ani). Această departajare a stadiilor s-a realizat atât după criteriul de vârstă, cât și după transformările și achizițiile ce se realizează în această perioadă.

Încă din prescolăritate, trebuie să formăm la copii capacitatea de a comunica cu cei din jur, de a-și exprima în mod inteligibil gândurile, impresiile, trebuințele, de a cunoaște realitatea obiectivă. Limbajul, ca mijloc de comunicare, asigură copilului schimbul de idei și impresii între el și semenii lui, transmiterea unor cunoștințe, contribuind la îmbogățirea necontenită a experienței lor de viață, la lărgirea și complicarea relațiilor cu mediul social.

Toate acestea se realizează prin intermediul cuvântului. Cercetările psihologice au arătat, iar experiența didactică a confirmat că dezvoltarea limbajului copilului are loc sub influența mediului și a educației. Acest lucru se realizează cu optima eficiență în cadrul întregului program din grădiniță, dar un loc important revine disciplinei care aparține sferei limbii și literaturii române.

În grădinița de copii și apoi la școală are loc adevărată „cultivare a limbii individului” exercitându-se o influență dirijată, planificată, bazată pe concluzii psihopedagogice, cu probleme, notiuni și sarcini gradate ca dificultate și organizate în sisteme logice, metodice.

Eficiența muncii de dezvoltare a vorbirii copilului și de învățare logică, funcțională a gramaticii sporește cu cât sunt mai științific selectate, ordonate, distribuite cunoștințele, activitățile și exercițiile, pe trepte de învățământ și ani de studiu și cu cât există o continuitate a demersurilor pedagogice în raport cu obiectivele majore ale dezvoltării limbajului și al studiului limbii.

Jocul – principala formă de activitate în perioada preșcolară

În această perioadă, jocul marchează nivelul de dezvoltare psihică a copilului și personalitatea. Deși jocul la începutul acestui stadiu nu are un scop bine stabilit, de la substadiul preșcolarului mijlociu, jocul prinde contur, este tot mai organizat, are reguli stabilite.

Multe jocuri se desfășoară pe baza imitației, fapt ce contribuie la crearea personalității, dar și a sinelui. Jocul prin imitație se realizează încă din stadiul de antepreșcolar, însă după vârsta de 4 ani, jocul bazat pe imitație devine tot mai complex și creativ, deoarece preșcolarul dispune de o imaginație mult mai reproductivă.

Adaptarea la grădiniță și în colectivitate

Un ultim subiect abordat în cadrul prezentării stadiului preșcolară este cel al intrării în colectivitate, pășirea către o instituție de învățământ-grădiniță. Adaptarea constituie procesul continuu prezent în viața unui om. De pildă, adaptarea presupune o serie de etape, ce facilitează integrarea în societate. Prima etapă presupune comunicare și relaționare în mediul familial și câteodată cu alte persoane în diferite contexte; etapa a doua se remarcă în cadrul preșcolară, întrucât copilul preșcolar se confruntă cu intrarea în colectivitate, în grădiniță. Preșcolarul este ființa umană care are o viață fericită, lipsită de griji și fără alte aspecte negative care să afecteze dezvoltarea armonioasă a personalității unui individ.

Bibliografie

- Crețu, T. (2011). Psihologia vârstelor. București: Editura Universității.
- Cristea, S.; Albușescu, I.; Catalano, H. (2019). Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar-Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II. București: Editura DPH.
- Stan, L. (2016). Dezvoltarea copilului și educația timpurie. București: Editura Polirom.
- Verza, E. și Verza, F.E. (2017). Psihologia copilului. București: Editura Trei.
- Verza, E. și Verza, F.E. (2000). Psihologia vârstelor. București: Editura Pro-Humanitas

Supliment Revista Catedra - editie online

Redacția suplimentului revistei CATEDRA

Coordonator revistă:

Prof. Ana BADEA, director CCD Argeș

Membrii colectivului de redacție:

Maria Magdalena ANGHEL, profesor metodist CCD Argeș

Floarea BÂRLOGEANU, profesor metodist CCD Argeș

Mihaela CRIVAC, profesor metodist CCD Argeș

Georgeta TOMA, profesor metodist CCD Argeș

Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș

Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș

Design și machetare:

Inf. Valentina Marilena ANDRONE

Coperta:

Bibl. Mirela Mariana ȘUFARIU

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!

